

GRUPA KAPITAŁOWA MERCOR SA

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 01.01-31.12.2008**

Gdańsk, 31 marca 2009

SPIS TREŚCI SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	3
SKONSOLIDOWANY BILANS - AKTYWA	5
SKONSOLIDOWANY BILANS - PASywa	6
ZESTAWIENIE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITAŁE WŁASNYM	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	9
INFORMACJE PODSTAWOWE	9
ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	11
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	23
KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	24
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	25
POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	26
UDZIAŁ W ZYSKACH JEDNOSTEK KONSOLIDOWANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	26
PRZYCHODY FINANSOWE	26
KOSZTY FINANSOWE	27
PODATEK DOCHODOWY	27
ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ ORAZ DYWIDENDY	30
WARTOŚCI NIEMATERIALNE	31
ŚRODKI TRWAŁE	34
INWESTYCJE W JEDNOSTKACH KONSOLIDOWANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	37
POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE	37
INNE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE	38
ZAPASY	38
NALEŻNOŚCI HANDLOWE I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	39
INNE AKTYWA OBROTOWE	39
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	39
KAPITAŁ WŁASNY	40
KREDYTY I POŻYCZKI	42
REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA	46
ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	47
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	48
POŁĄCZENIE JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH	49
NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	51
INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH	52
INSTRUMENTY FINANSOWE – ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	57
ZDARZENIA PO DACIE BILANSU	61
RÓŻNICE W STOSUNKU DO WCZEŚNIEJ OPUBLIKOWANYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	61

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	NOTA	Za okres 01/01- 31/12/2008	Za okres 01/01- 31/12/2007
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	3	458 396	293 379
Koszt własny sprzedaży	4	314 070	205 408
Zysk (strata) brutto na sprzedaży		144 326	87 971
Pozostałe przychody operacyjne	5	4 843	7 267
Koszty sprzedaży	4	47 879	33 248
Koszty ogólnego zarządu	4	28 789	20 429
Pozostałe koszty operacyjne	6	6 642	6 825
Koszty restrukturyzacji		-	-
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		65 859	34 736
Udział w zyskach jednostek objętych konsolidacją metodą praw własności	7	-	-
Przychody finansowe	8	2 338	3 243
Koszty finansowe	9	10 681	4 356
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		57 516	33 623
Podatek dochodowy	10	12 845	5 906
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		44 671	27 717
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto		44 671	27 717
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom Grupy		44 561	27 567
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom mniejszości		110	150
Zysk na akcję:	11		
Z działalności kontynuowanej:			
Zwykły		3,04	2,85
Rozwodniony		3,04	2,85
Z działalności kontynuowanej i zaniechanej:			
Zwykły		3,04	2,85
Rozwodniony		3,04	2,85

	<u>Za okres 01/01-</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Za okres 01/01-</u> <u>31/12/2007</u>
Zyski / (straty) z aktualizacji wyceny środków trwałych	-	-
Zyski / (straty) z aktualizacji wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży	-	-
Zyski / (straty) z zabezpieczenia przepływów pieniężnych	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	-	-
Zyski / (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń pracowniczych	-	-
Podatek dotyczący kwot rozpoznanych bezpośrednio w kapitałach	-	-
Zyski (straty) netto rozpoznane bezpośrednio w kapitałach	-	-
Przeniesienia	-	-
Przeniesienie do zysku lub straty na sprzedaży aktywów dostępnych do sprzedaży	-	-
Przeniesienie do zysku lub straty z zabezpieczenia przepływów pieniężnych	-	-
Przeniesienie do wartości początkowej pozycji zabezpieczanych przy przepływach pieniężnych	-	-
Podatek dotyczący kwot przeniesionych z kapitałów	-	-
Zysk (strata) netto	44 671	27 717
Razem – rozpoznane zyski i straty	44 671	27 717
Przypadające:		
Akcjonariuszom podmiotu dominującego	44 561	27 567
Akcjonariuszom mniejszościowym	110	150
	44 671	27 717

SKONSOLIDOWANY BILANS - AKTYWA

	<u>NOTY</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Aktywa trwałe			
Wartość firmy	12	231 785	10 297
Pozostałe wartości niematerialne	12	3 524	1 516
Rzeczowe aktywa trwałe	13	103 923	54 869
Nieruchomości inwestycyjne		-	-
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych konsolidowanych metodą praw własności	14	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	15	64	64
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10	5 365	3 727
Inne aktywa długoterminowe	16	15 629	12 453
		360 290	82 926
Aktywa obrotowe			
Zapasy	17	32 701	22 698
Aktywa finansowe		-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18	185 914	96 647
Należności z tytułu podatku dochodowego		110	5
Kontrakty terminowe typu forward		8	94
Inne aktywa obrotowe	19	1 894	1 332
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	20	10 570	37 689
		231 197	158 465
Aktywa trwałe klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia		-	-
Aktywa razem		591 487	241 391

SKONSOLIDOWANY BILANS - PASYWA

	<u>NOTY</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Kapitał własny			
Kapitał akcyjny		3 915	3 559
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		131 967	73 959
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny		-	-
Udziały (akcje) własne		-	-
Kapitały rezerwowe		857	857
Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających i różnice kursowe z konsolidacji		7 314	(1 140)
Zyski zatrzymane		115 295	72 240
Kapitały przypadające akcjonariuszom podmiotu dominującego	21	259 348	149 475
Udział mniejszości		829	431
Razem kapitały własne		260 177	149 906
Zobowiązanie długoterminowe			
Długoterminowe pożyczki i kredyty	22	96 820	11 109
Rezerwa na podatek odroczoney	10	4 851	4 258
Rezerwy na zobowiązania	23	915	386
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	24	713	136
Pozostałe zobowiązania finansowe	25	2 670	1 784
		105 969	17 673
Zobowiązania krótkoterminowe			
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty	22	91 791	13 936
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	24	122 107	56 326
Transakcje terminowe typu forward		889	12
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		3 855	490
Rezerwy na zobowiązania	23	4 138	883
Pozostałe zobowiązania finansowe	25	2 561	2 165
		225 341	73 812
Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowanymi jako przeznaczone do zbycia		-	-
Pasywa razem		591 487	241 391

ZESTAWIENIE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITAŁE WŁASNYM

	<u>Kapitał akcyjny</u>	<u>Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej</u>	<u>Kapitały rezerwowe</u>	<u>Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających i różnice kursowe z konsolidacji</u>	<u>Zyski zatrzymane</u>	<u>Kapitały przypadające akcjonariuszom podmiotu dominującego</u>	<u>Udział mniejszości</u>	<u>Razem kapitały własne</u>
Stan na 31 grudnia 2006 roku	3 114	4 548	857	(9)	45 300	53 810	419	54 229
Zwiększenia:								
Wynik bieżącego okresu	-	-	-	-	27 567	27 567	150	27 717
Emisja akcji	445	69 411	-	-	-	69 856	-	69 856
Zmniejszenia:								
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	627	627	99	726
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	1 131	-	1 131	39	1 170
Stan na 31 grudnia 2007 roku	3 559	73 959	857	(1 140)	72 240	149 475	431	149 906
Zwiększenia:								
Wynik bieżącego okresu	-	-	-	-	44 561	44 561	110	44 671
Emisja akcji	356	58 008	-	-	-	58 364	-	58 364
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	8 454	-	8 454	288	8 742
Zmniejszenia:								
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	1 506	1 506	-	1 506
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2008 roku	3 915	131 967	857	7 314	115 295	259 348	829	260 177

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	<u>Za okres 01/01- 31/12/2007</u>	<u>Za okres 01/01- 31/12/2007</u>
<i>Działalność operacyjna</i>			
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		57 516	33 623
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja		9 968	8 554
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metoda praw własności		-	-
Różnice kursowe		-	-
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		8 986	2 504
(Zyski) straty z działalności inwestycyjnej		(143)	(1 563)
Zmiana stanu zapasów		(670)	521
Zmiana stanu należności		(7 897)	(26 331)
Zmiana stanu zobowiązań i rezerw		2 126	4 718
Zmiana stanu innych aktywów		1 385	(903)
Podatek dochodowy zapłacony		(10 630)	(5 902)
Inne korekty		8 742	(1 125)
		69 383	14 096
<i>Działalność inwestycyjna</i>			
Wydatki na zakup rzeczowych aktywów trwałych		(38 720)	(16 947)
Wpływy/Wydatki na nabycie podmiotów zależnych		(196 726)	-
Przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		763	962
Odsetki uzyskane		-	-
Dywidendy otrzymane		-	-
		(234 683)	(15 985)
<i>Działalność finansowa</i>			
Wpływy/spłata kredytów i pożyczek		150 089	(31 414)
Wpływy z emisji akcji		-	69 856
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(1 596)	(1 836)
Dywidendy wypłacone		(1 506)	(627)
Odsetki zapłacone		(8 986)	(2 504)
Różnice kursowe		-	(82)
Pozostałe		-	-
		138 001	33 393
Zmiana stanu środków pieniężnych		(27 299)	31 504
Środki pieniężne na początek okresu		37 689	6 185
Środki pieniężne objęte w ramach połączenia jednostek		180	-
Środki pieniężne na koniec okresu		10 570	37 689
w tym:			
o ograniczonej możliwości dysponowania		-	-

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

NOTA 1

INFORMACJE PODSTAWOWE

1. Informacje o podmiocie dominującym

MERCOR SA jako podmiot dominujący Grupy Kapitałowej MERCOR SA prowadzi przedsiębiorstwo w formie spółki akcyjnej. Do dnia 21 września 2004 roku Spółka działała jako Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe MERCOR Sp. z o.o. W dniu 21 września 2004 PUH MERCOR Sp. z o.o. została przekształcona w spółkę akcyjną.

Siedziba Spółki mieści się w Gdańsku, przy ul. Grzegorza z Sanoka 2. Spółka prowadzi działalność w miejscu swojej siedziby jak również poprzez biura handlowe i zakłady produkcyjne, które nie są samobilansującymi się jednostkami Spółki. Organem rejestrowym Spółki jest Sąd Rejonowy w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Spółka jest zarejestrowana pod numerem KRS 0000217729.

Podstawowy przedmiot działalności Jednostki dominującej oraz Grupy kapitałowej to produkcja, sprzedaż, montaż oraz serwis systemów biernych zabezpieczeń przeciwpożarowych. Oferta Grupy obejmuje wszystkie cztery grupy asortymentowo – produktowe swojej branży:

- oddzielenia przeciwpożarowe (drzwi, bramy, ścianki profilowe),
- systemy oddymiania, odprowadzania ciepła i doświetleń dachowych,
- systemy wentylacji pożarowej,
- zabezpieczenia ogniochronne konstrukcji budowlanych.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku w skład Zarządu podmiotu dominującego wchodził:

Krzysztof Krempeć	-	Prezes Zarządu
Grzegorz Lisewski	-	Pierwszy Wiceprezes Zarządu

W dniu 17 marca 2009 roku uchwałą Rady Nadzorczej Spółki do jej Zarządu powołany został Pan Robert Jabłoński.

Skład Rady Nadzorczej jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2008 roku był następujący:

Lucjan Myrda	-	Przewodniczący
Grzegorz Nagulewicz	-	Wiceprzewodniczący
Wojciech Górski	-	Sekretarz
Krzysztof Krawczyk	-	Członek
Tomasz Rutowski	-	Członek
Jan Brudnicki	-	Członek
Błażej Żmijewski	-	Członek

2. Informacje o podmiotach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej

Na dzień 31 grudnia 2008 roku w skład grupy kapitałowej MERCOR SA, oprócz jednostki dominującej, wchodziły następujące podmioty:

Nazwa podmiotu	Przedmiot działalności	Zakres podporządkowania	Udział % w kapitale podstawowym	Udział % w ogólnej liczbie głosów
Hasil a.s z siedzibą w Ostrawie (Czechy) jako jednostka dominująca grupy Hasil a.s.	produkcja, sprzedaż i usługi budowlano – montażowe w zakresie biernych zabezpieczeń przeciwpożarowych	jednostka zależna konsolidowana metodą pełną	100%	100%
MMS Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie	sprzedaż i usługi budowlano - montażowe w zakresie biernych zabezpieczeń przeciwpożarowych	jednostka zależna konsolidowana metodą pełną	67%	67%
Mercor Ukraina Sp. z o.o. z siedzibą w Lwowie (Ukraina)	sprzedaż i usługi budowlano – montażowe w zakresie biernych zabezpieczeń przeciwpożarowych	jednostka zależna konsolidowana metodą pełną	55%	55%
Mercor Fire Protection Systems s.r.l. z siedzibą w Bukareszcie (Rumunia)	sprzedaż i usługi budowlano – montażowe w zakresie biernych zabezpieczeń przeciwpożarowych	jednostka zależna konsolidowana metodą pełną	100%	100%
Tecresa Catalunya S.L. z siedzibą w Madrycie (Hiszpania)	spółka holdingowa	jednostka zależna konsolidowana metodą pełną	100%	100%
Tecresa Proteccion Pasiva S.L.U. z siedzibą w Madrycie (Hiszpania) – podmiot zależny od Tecresa Catalunya S.L.	produkcja, sprzedaż i usługi budowlano-montażowe w zakresie biernych zabezpieczeń przeciwpożarowych	jednostka zależna konsolidowana metodą pełną	100%	100%
BEM Brudniccy Sp. z o.o. z siedzibą w Mirosławiu k/Płocka	produkcja, sprzedaż i usługi budowlano-montażowe w zakresie biernych zabezpieczeń przeciwpożarowych	jednostka zależna konsolidowana metodą pełną	100%	100%

W skład grupy kapitałowej Hasil a.s. wchodzi następujące jednostki zależne:

- Hasil sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu
- Hasil s.r.o. z siedzibą w Bratysławie (Słowacja)
- HPSE s.r.o. z siedzibą w Ostrawie (Czechy) – jednostka ta nie prowadzi działalności operacyjnej.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku w skład grupy kapitałowej MERCOR SA, poza jednostką dominującą, wchodziły następujące podmioty:

Nazwa podmiotu	Przedmiot działalności	Zakres podporządkowania	Udział % w kapitale podstawowym	Udział % w ogólnej liczbie głosów
Hasil a.s z siedzibą w Ostrawie (Czechy) jako jednostka dominująca grupy Hasil a.s.	produkcja, sprzedaż i usługi budowlano – montażowe w zakresie biernych zabezpieczeń przeciwpożarowych	jednostka zależna konsolidowana metodą pełną	100%	100%
MMS Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie	sprzedaż i usługi budowlano - montażowe w zakresie biernych zabezpieczeń przeciwpożarowych	jednostka zależna konsolidowana metodą pełną	67%	67%
Mercor Ukraina Sp. z o.o. z siedzibą w Lwowie (Ukraina)	sprzedaż i usługi budowlano – montażowe w zakresie biernych zabezpieczeń przeciwpożarowych	jednostka zależna konsolidowana metodą pełną	55%	55%
Mercor Fire Protection Systems s.r.l. z siedzibą w Bukareszcie (Rumunia)	sprzedaż i usługi budowlano – montażowe w zakresie biernych zabezpieczeń przeciwpożarowych	jednostka zależna konsolidowana metodą pełną	100%	100%

W dniu 20 lutego 2008 roku Grupa nabyła 100% udziałów spółki Teresa Catalunya SL z siedzibą w Madrycie (Hiszpania) uprawniających do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników. Tecresa Catalunya SL posiada udziały stanowiące 100% kapitału zakładowego uprawniające do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników Tecresa Proteccion Pasiva SLU z siedzibą w Madrycie (Hiszpania).

W dniu 21 lipca 2008 roku Grupa nabyła 100% udziałów spółki BEM Brudniccy Sp. z o.o. z siedzibą w Mirosławiu koło Płocka uprawniających do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników.

3. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Jednostka dominująca sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. Jednostki zależne sporządzają jednostkowe sprawozdania finansowe według przepisów lokalnych (jednostki zlokalizowane w Polsce zgodnie z przepisami Ustawy o Rachunkowości), za wyjątkiem jednostki zależnej BEM Brudniccy Sp. z o.o. która sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. Na potrzeby sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego sprawozdania spółek zależnych sporządzane zgodnie z lokalnymi standardami zostały przekształcone w celu zapewnienia ich zgodności z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

NOTA 2

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Rokiem obrotowym jednostki dominującej oraz spółek wchodzących w skład grupy jest rok kalendarzowy.

Dane finansowe w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazane zostały w tysiącach złotych (tys. PLN), chyba że w konkretnych sytuacjach podane zostały z większą dokładnością.

Waluta funkcjonalna jest zgodna z walutą lokalną kraju, w którym znajduje się dany podmiot Grupy. Obecnie jednostki grupy działają na terenie Polski, Czech, Słowacji, Hiszpanii, Ukrainy i Rumunii. Walutą funkcjonalną i sprawozdawczą jednostki dominującej jest Złoty Polski (PLN).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności gospodarczej przez Grupę.

1. Oświadczenie o zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy MERCOR SA obejmujące okres zakończony 31 grudnia 2008 zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską.

2. Wcześniejsze przyjęcie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

Zakres standardów przyjętych przez UE różni się od zakresu pełnych regulacji MSSF, które miałyby zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za 2008 rok. Różnica ta wynika z poniższych zmian do standardów, które nie została jeszcze przyjęta przez UE:

- KIMSF 12 Umowy o świadczenie usług publicznych (obowiązująca od 1 stycznia 2008 roku),
- KIMSF 16 Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostkach zagranicznych (obowiązująca od 1 października 2008 roku).

Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej, niniejsze zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte przez UE do stosowania na dzień bilansowy.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, ale nie mają zastosowania do niniejszego sprawozdania lecz do okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2009 roku lub później:

- zmiana do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej jako podstawy rachunkowości po raz pierwszy (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSSF 2 Płatności w formie akcji własnych (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia i zaniechanie działalności (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnienia informacji (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- MSSF 8 Segmenty operacyjne (obowiązujący od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 1 Prezentacja sprawozdania finansowego (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 19 Świadczenia pracownicze (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 20 Dotacje państwowe oraz ujawnianie informacji o pomocy państwa (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 28 Inwestycje w jednostki stowarzyszone (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 29 Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 31 Sprawozdawczość finansowa dotycząca udziałów we wspólnych przedsięwzięciach (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 32 Instrumenty finansowe - prezentacja (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 36 Utrata wartości aktywów (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 38 Wartości niematerialne i prawne (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 39 Instrumenty finansowe – ujęcie i wycena (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- zmiana do MSR 41 Rolnictwo (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- KIMSF 9 Ponowna ocena wbudowanych instrumentów finansowych (obowiązująca od 30 czerwca 2009 roku),
- KIMSF 15 Umowy o budowę nieruchomości (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku),
- KIMSF 17 Dystrybucja aktywów niepieniężnych na rzecz właścicieli (obowiązująca od 1 lipca 2009 roku),
- KIMSF 18 Transfer aktywów od kontrahentów (obowiązująca od 1 lipca 2009 roku).

Według szacunków jednostki w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie będą miały istotnego wpływu na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości i sprawozdanie finansowe.

3. Szacunki Zarządu

Sporządzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Zarząd jednostki dominującej wykorzystywał szacunki, oparte na pewnych założeniach i osądach. Szacunki te mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań oraz przychodów i kosztów.

Szacunki oraz związane z nimi założenia leżące u ich podstaw opierają się na doświadczeniu historycznym oraz analizie różnorodnych czynników, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki stanowią podstawę profesjonalnego osądu co do wartości poszczególnych pozycji których dotyczą.

W niektórych istotnych kwestiach Zarząd jednostki dominującej opiera się na opiniach niezależnych ekspertów.

W związku z charakterem oszacowań i przyjętych założeń dotyczących przyszłości, uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji mogą nie pokrywać się z faktycznymi rezultatami. Szacunki oraz założenia w nich przyjęte podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest rozpoznawana w okresie, w którym zostały one zmienione, jeśli dotyczą wyłącznie tego okresu lub także w okresach kolejnych.

Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą ryzyko obejmują:

a) rezerwy na świadczenia pracownicze

W zakresie świadczeń pracowniczych Grupa nie jest stroną żadnych porozumień płacowych ani zbiorowych układów pracy. Grupa nie posiada także programów emerytalnych zarządzanych bezpośrednio przez Grupę lub przez fundusze zewnętrzne. Koszty świadczeń pracowniczych obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami oraz koszty świadczeń emerytalnych (odprawa emerytalna) wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami prawa, po okresie zatrudnienia. Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wyceniane są na zasadach ogólnych. Świadczenia długoterminowe szacowane są na podstawie metod aktuarialnych. Zastosowanie tych metod wymaga przyjęcia wielorakich założeń, w tym odpowiednich stóp dyskontowych oraz założeń demograficznych.

b) oszacowanie związane z przeprowadzeniem dorocznego testu na utratę wartości firmy

Grupa przeprowadza na koniec każdego roku obrotowego test na utratę wartości firmy, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości. W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Wartość odzyskiwalną ustala na podstawie wyliczeń wartości użytkowej. Wyliczenia te wymagają wykorzystania szacunków odnośnie projekcji przepływów pieniężnych w kolejnym roku obrotowym oraz przewidywanego rozwoju rynku w latach późniejszych. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste przepływy mogą się różnić od tych prognozowanych przez Grupę.

c) kontrakty długoterminowe

Grupa dokonuje ustalenia stopnia zaawansowania kontraktów długoterminowych przez ustalenie proporcji dotychczas poniesionych kosztów danego projektu do całkowitych szacowanych kosztów projektów. Z uwagi na charakter prowadzonych projektów, a także możliwość pojawienia się nie przewidywanych wcześniej trudności związanych z realizacją projektu, może się okazać, iż rzeczywiste całkowite koszty realizacji projektu będą różniły się od dokonywanych szacunków. Zmiana szacunków całkowitych kosztów realizacji projektów może spowodować, iż ustalony na dzień bilansowy stopień zaawansowania projektu, a tym samym rozpoznany przychód, powinien być ustalony w innej wartości.

d) pozostałe

Oprócz wyżej wymienionych Grupa dokonuje okresowego (przynajmniej raz do roku na dzień bilansowy) oszacowania prawidłowości ustalenia okresów użytkowania poszczególnych składników majątku trwałego, ewentualnej wartości rezydualnej poszczególnych obiektów, jak również odpisów aktualizujących dotyczących należności oraz zapasów. Szacunki te oparte są głównie na doświadczeniu historycznym oraz analizie różnorodnych czynników wpływających na wykorzystanie posiadanego majątku oraz możliwości skonsumowania korzyści ekonomicznych w nim zawartych.

4. Zasady rachunkowości

Konsolidacja - Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu, do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Wartość firmy nie podlega amortyzacji, ale jest poddawana corocznie testowi na utratę wartości.

Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli. Transakcje, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów.

Zwiększenie udziału w spółce zależnej, mające miejsce po objęciu kontroli przez podmiot dominujący, rozliczane jest poprzez rachunek zysków i strat.

Odpisy z tytułu utraty wartości firmy ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałych kosztów operacyjnych i nie podlegają odwróceniu.

Konsolidacja - Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20 do 50 % ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu. Inwestycja w jednostkach stowarzyszonych obejmuje określoną w dniu nabycia wartość firmy.

Nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Nie zrealizowane straty również są eliminowane, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują aktywa Grupy, które nie posiadają postaci fizycznej, są identyfikowalne oraz które można wiarygodnie wycenić a które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych.

Wartości niematerialne ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Wartości niematerialne powstałe na skutek prowadzenia prac rozwojowych, ujmowane są w bilansie po spełnieniu następujących warunków:

- z technicznego punktu widzenia istnieje możliwość ukończenia składnika wartości niematerialnych, tak aby nadawał się do sprzedaży lub użytkowania,
- istnieje możliwość udowodnienia zamiaru ukończenia składnika oraz jego użytkowania i sprzedaży,
- składnik będzie zdolny do użytkowania lub sprzedaży,
- znany jest sposób, w jaki składnik będzie wytwarzał przyszłe korzyści ekonomiczne,

- zapewnione zostaną środki techniczne oraz finansowe konieczne do ukończenia prac rozwojowych oraz jego użytkowania i sprzedaży,
- istnieje możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych.

Nakłady poniesione w okresie prowadzenia prac badawczych oraz nakłady nie spełniające w/w warunków ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat w dacie ich poniesienia.

Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Grupa nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Dla celów amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania stosowana jest metoda amortyzacji liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych składników wartości niematerialnych są następujące:

Licencje na oprogramowanie	od 2 do 5 lat
Prace rozwojowe	od 2 do 5 lat

Wartości niematerialne poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla wartości niematerialnych w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości, wartości niematerialnych i prawnych jak również ich amortyzacji odnoszone są w koszty działalności podstawowej.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wyceniane są według kosztu po pomniejszeniu o dokonane odpisy aktualizujące oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które Grupa zamierza wykorzystywać w swojej działalności oraz na potrzeby administracyjne w okresie dłuższym niż 1 rok, które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Środki trwałe obejmują istotne specjalistyczne części zamienne, które funkcjonują jako element środka trwałego. Jako odrębne pozycje środków trwałych ujmowane są także istotne komponenty, również o charakterze niematerialnym.

Amortyzacja środków trwałych, w tym komponentów i specjalistycznych części zamiennych, odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Dla celów amortyzacji środków trwałych stosowana jest metoda amortyzacji liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych składników środków trwałych są następujące:

Budynki i budowle	od 10 do 45 lat
Maszyny i urządzenia	od 3 do 10 lat
Środki transportu	od 4 do 5 lat
Pozostałe środki trwałe	od 3 do 10 lat

Grunty własne nie podlegają amortyzacji. Grupa traktuje nadane prawa wieczystego użytkowania jako leasing operacyjny. W przypadku nabycia takich praw na rynku wtórnym prezentowane są one jako wartości niematerialne i amortyzowane w okresie przewidywanego ich użytkowania.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie poddawane są testowi na utratę wartości, jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla środków trwałych w budowie w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości środków trwałych oraz środków trwałych w budowie odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Na dzień bilansowy środki trwałe oraz środki trwałe w budowie wyceniane są według kosztu pomniejszonego o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktywa finansowe

Grupa klasyfikuje aktywa finansowe do jednej z kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki udzielone i należności własne, aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Klasyfikacja poszczególnych aktywów finansowych uzależniona jest od przeznaczenia aktywa finansowego, intencji Zarządu oraz faktu, czy aktywo finansowe jest pozycją notowaną na rynku. Zarząd określa powyższą klasyfikację w momencie początkowego ujęcia danego aktywa oraz w uzasadnionych przypadkach dokonuje odpowiedniej reklasyfikacji w okresach kolejnych, za wyjątkiem reklasyfikacji aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

a. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Do tej kategorii zaliczane są aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone do wyceny w wartości godziwej w momencie ich pierwotnego ujęcia. Aktywa finansowe klasyfikowane są do tej kategorii, jeżeli przeznaczone są do sprzedaży w krótkim okresie. Do kategorii aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu klasyfikuje się także instrumenty finansowe, chyba że związane są z rachunkowością zabezpieczeń.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujmowane są początkowo w wartości godziwej zaś koszty transakcji ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej odnoszone są w rachunek zysków i strat w okresie, w którym powstały. Aktywa te są usuwane z bilansu, kiedy prawa do otrzymania korzyści z danego aktywa wygasły lub zostały przekazane, a Grupa przekazała praktycznie wszystkie korzyści i ryzyka związane z aktywem.

Aktywa w tej kategorii prezentowane są jako aktywa bieżące kiedy przeznaczone są do obrotu lub ich sprzedaż spodziewana jest w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

b. Pożyczki udzielone i należności własne

Pożyczki udzielone i należności własne są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami finansowymi, o określonej lub możliwej do określenia wielkości płatności, które nie są notowane i nie zostały nabyte z intencją przeznaczenia do sprzedaży.

Pożyczki udzielone i należności własne ujmowane są początkowo w wartości godziwej łącznie z kosztami transakcji chyba że są one nieistotne. Na dzień bilansowy kategoria ta wyceniana jest według zamortyzowanego kosztu na bazie efektywnej stopy procentowej. Aktywa te są usuwane z bilansu, kiedy prawa do otrzymania korzyści z danego aktywa wygasły lub zostały przekazane, a Grupa przekazała praktycznie wszystkie korzyści i ryzyka związane z aktywem.

Aktywa w tej kategorii wykazywane są jako aktywa bieżące, chyba że ich wymagalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego kiedy prezentowane są jako aktywa trwałe.

c. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności klasyfikowane są aktywa finansowe o określonych lub możliwych do określenia płatnościach lub ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, z wyjątkiem udzielonych pożyczek i wierzytelności własnych.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności ujmowane są początkowo w wartości godziwej łącznie z kosztami transakcji, chyba że są one nieistotne. Na dzień bilansowy kategoria ta wyceniana jest według zamortyzowanego kosztu na bazie efektywnej stopy procentowej. Aktywa te są usuwane z bilansu, kiedy prawa do otrzymania korzyści z danego aktywa wygasły lub zostały przekazane, a Grupa przekazała praktycznie wszystkie korzyści i ryzyka związane z aktywem.

Aktywa w tej kategorii wykazywane są jako aktywa bieżące, chyba że ich wymagalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego kiedy prezentowane są jako aktywa trwałe.

d. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży Grupa zalicza wszelkie aktywa finansowe niebędące pożyczkami udzielonymi i należnościami własnymi, aktywami finansowymi utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności oraz aktywami finansowymi przeznaczonymi do obrotu. Do aktywów dostępnych do sprzedaży zalicza się w szczególności udziały w innych podmiotach niebędących podmiotami podporządkowanymi, których Grupa nie przeznaczyła do sprzedaży w krótkim terminie.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży ujmowane są początkowo w wartości godziwej łącznie z kosztami transakcji, chyba że są one nieistotne. Na dzień bilansowy kategoria ta wyceniana jest według wartości godziwej.

Przychody z odsetek dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane są w rachunku zysków i strat według efektywnej stopy procentowej. Dywidendy dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane są w rachunku zysków i strat kiedy prawa do otrzymania płatności przez Grupę zostały ustalone. Wszystkie inne zmiany w wartości godziwej ujmowane są w kapitale własnym. W momencie sprzedaży tych aktywów lub ich wygaśnięcia skutki ich wyceny ujęte w kapitale własnym rozpoznaje się w rachunku zysków i strat.

Aktywa te są usuwane z bilansu, kiedy prawa do otrzymania korzyści z danego aktywa wygasły lub zostały przekazane, a Grupa przekazała praktycznie wszystkie korzyści i ryzyka związane z aktywem.

Aktywa w tej kategorii wykazywane są jako aktywa bieżące, chyba że ich wymagalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego kiedy prezentowane są jako aktywa trwałe.

Instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty finansowe są ujmowane i wyceniane na dzień bilansowy w wartości godziwej. Grupa kapitałowa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń. W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Grupa stosowała transakcje terminowe typu forward w celu minimalizowania ryzyka walutowego.

Zapasy

Zapasy są aktywami, przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkty gotowe oraz produkcję w toku.

Materiały i towary wycenia się pierwotnie w cenach zakupu. Na dzień bilansowy wycena materiałów i towarów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, tzn. kategorie te wyceniane są według ceny zakupu lub ceny sprzedaży możliwej do uzyskania w zależności od tego, która z nich jest niższa.

Produkty gotowe oraz produkty w toku wycenia się pierwotnie na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia. Na dzień bilansowy wycena produktów gotowych i produkcji w toku odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, tzn. kategorie te wyceniane są według kosztu wytworzenia lub ceny sprzedaży możliwej do uzyskania w zależności od tego, która z nich jest niższa.

Rozchód zapasów odbywa się według ceny ewidencyjnej skorygowanej o wskaźnik narzutu odchylenia od cen ewidencyjnych. Odpisy aktualizujące dotyczące zapasów, wynikające z ostrożnej wyceny oraz odpisy aktualizujące dla pozycji zalegających, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w pozostałe koszty i przychody operacyjne.

Należności handlowe i pozostałe

Należności ujmowane są pierwotnie w wartościach godziwych. W przypadku stosowania normalnych terminów płatności, uznanych w praktyce na rynku w transakcjach o podobnym charakterze, za wartość godziwą uznaje się ich wartość nominalną powstałą w dniu rozpoznania przychodu.

Na dzień bilansowy należności handlowe wycenia się według zamortyzowanego kosztu w oparciu o efektywną stopę procentową z zachowaniem zasad ostrożności. Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości – do wysokości należności nie objętej zabezpieczeniem,
- od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości – w wysokości 100% należności,
- kwestionowanych lub z których zapłatą dłużnik zalega, a spłata należności nie jest prawdopodobna - do wysokości należności nie objętej zabezpieczeniem,
- stanowiących równowartość kwot podwyższających należności – do wysokości tych kwot,
- przeterminowanych lub nie przeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w wysokości 100% należności, przy czym należności przeterminowane powyżej 120 dni obejmowane są 100% odpisem aktualizującym.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych w zależności od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący.

Należności wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie oraz środki pieniężne na rachunkach bankowych, w tym utrzymywane w ramach lokat bankowych. Ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności, łatwo wymienne na określone kwoty oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości, w tym należne odsetki od lokat bankowych. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyceniane są według wartości nominalnych. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”. Dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ich ekwiwalenty zdefiniowane są w identyczny sposób jak dla celów ujmowania w bilansie.

Kredyty i pożyczki bankowe

Kredyty i pożyczki bankowe ujmowane są według zamortyzowanego kosztu opartego na efektywnej stopie procentowej. Wyjątkiem są kredyty udzielone w rachunku bieżącym, dla których nie są ustalone harmonogramy spłat. W przypadku tego rodzaju kredytów, koszty związane z jego uruchomieniem oraz inne opłaty obciążają koszty finansowe w okresie ich poniesienia. W pozostałych przypadkach koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie.

Zobowiązania handlowe i pozostałe

Za zobowiązania uznaje się wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów Grupy.

Zobowiązania ujmowane są pierwotnie w wartościach godziwych. W przypadku stosowania normalnych terminów płatności, uznanych w praktyce na rynku w transakcjach o podobnym charakterze, za wartość godziwą uznaje się ich wartość nominalną powstałą w dniu rozpoznania zobowiązania. Na dzień bilansowy zobowiązania wycenia się w wartości zamortyzowanego kosztu.

Do zobowiązań klasyfikowane są rozliczenia międzyokresowe kosztów. Do pozycji tych zalicza się zobowiązania przypadające do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane lub wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom, np. z tytułu zaległych urlopów lub premii. Pomimo, iż w tych konkretnych sytuacjach konieczne jest oszacowanie kwoty lub też terminu zapłaty w/w zobowiązań, stopień niepewności jest na ogół znacząco mniejszy niż w przypadku rezerw, stąd rozliczenia te klasyfikuje się jako zobowiązania bieżące. Zobowiązania wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na Grupie ciąży istniejący obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania, przy czym kwoty tego zobowiązania lub termin jego wymagalności nie są pewne. W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza oraz ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Zwiększenia rezerw, opartych na metodzie dyskontowania, w związku z upływem czasu są ujmowane jako koszty finansowania zewnętrznego.

Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną w jakikolwiek sposób zwrócone, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy gdy istnieje pewność, że zwrot ten nastąpi.

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych ujmowane są w momencie sprzedaży produktów zgodnie z najlepszym szacunkiem Zarządu co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Grupę w okresie gwarancji. Okres gwarancji udzielanej przez Grupę na swoje wyroby najczęściej wynosi 24 miesiące. Wartość rezerw szacowana jest na każdy dzień bilansowy na bazie historycznych danych o wysokości kosztów napraw gwarancyjnych.

Rezerwy na ryzyka specyficzne tworzone są jedynie w przypadkach, kiedy prawdopodobny jest wpływ korzyści ekonomicznych z jednostki, a szacunek może zostać przeprowadzony w sposób wiarygodny. W przypadku jednostki dominującej, rezerwy te obejmują oszacowane zobowiązania z tytułu poręczonych innym podmiotom kredytów bankowych.

W zakresie świadczeń pracowniczych, Grupa nie jest stroną żadnych porozumień płacowych ani zbiorowych układów pracy. Grupa nie posiada także programów emerytalnych zarządzanych bezpośrednio przez Grupę lub przez fundusze zewnętrzne. Koszty świadczeń pracowniczych obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami oraz koszty świadczeń emerytalnych (odprawa emerytalna) wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami prawa, po okresie zatrudnienia. Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wyceniane są na zasadach ogólnych. Świadczenia długoterminowe szacowane są na podstawie metod aktuarialnych.

Transakcje w walutach obcych

a. Transakcje handlowe i wycena bilansowa

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie:

- kupna lub sprzedaży walut stosowanych przez bank, z którego usług korzysta Grupa – w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- średnim ustalonym dla danej waluty przez Bank Narodowy albo równorzędną instytucję na ten dzień chyba, że w zgłoszeniu celnym lub w innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs – w przypadku pozostałych operacji.

Pozycje aktywów i zobowiązań wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy według kursu publikowanego dla danej waluty na dzień bilansowy przez Bank Narodowy lub inną równorzędną instytucję. Różnice kursowe powstałe w wyniku rozliczenia transakcji wyrażonych w walutach obcych, jak również powstałe z wyceny bilansowej pozycji aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych i dotyczących działalności podstawowej (operacyjnej) Grupy odnosi się w koszty lub przychody finansowe.

b. Przeliczenie jednostek zagranicznych

Pozycje bilansu i rachunku zysków i strat wszystkich jednostek Grupy, których waluta funkcjonalna jest inna niż waluta funkcjonalna jednostki dominującej przeliczane są i ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym według następujących zasad:

- aktywa i zobowiązania ujęte na dzień bilansowy są przeliczane po kursie zamknięcia publikowanym przez Narodowy Bank Polski,
- przychody i koszty ujęte w rachunku zysków i strat przeliczane są po kursie będącym średnią wartością kursów średnich publikowanych przez Narodowy Bank Polski,
- wszystkie różnice kursowe powstające z powyższego przeliczenia ujmowane są jako składnik kapitałów własnych.

W przypadku sprzedaży jednostki zależnej, różnice kursowe ujęte na kapitale własnym ujmowane są w rachunku zysków i strat jako część zysku (straty) na sprzedaży jednostki zależnej.

Wartość firmy oraz skutki wyceny do wartości godziwej na dzień nabycia jednostki zależnej traktowane są jako elementy aktywów i zobowiązań tej jednostki i przeliczane są kursem zamknięcia.

c. Kursy średnie

Średnie kursy walut użyte do wyceny pozycji walutowych posiadanych przez Grupę w okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym były następujące:

Kurs	31.12.2008	31.12.2007
EURO (EUR)	4,1724	3,5820
Korona czeska (CZK)	0,1566	0,1348
Korona słowacka (SKK)	0,1385	0,1066
Hrywna ukraińska (UAH)	0,3730	0,4814
Lej rumuński (RON)	1,0409	0,9979
Frank szwajcarski (CHF)	2,8014	2,1614
Dolar amerykański (USD)	2,9618	2,4350
Rubel rosyjski (RUB)	0,1008	0,0995

Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z użytkowania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Grupy i są wyceniane w wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie w pozycji pozostałych zobowiązań finansowych. Płatności leasingowe są dzielone na część odsetkową oraz część kapitałową, tak, by stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty odsetek są odnoszone do rachunku zysków i strat jako koszty finansowe.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone w rachunek zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu. Korzyści otrzymane i należne jako zachęta do zawarcia umowy leasingu operacyjnego odnoszone są w rachunek zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowej składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu.

W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości, a mianowicie: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, która odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne, jeśli występuje, dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów lub ich grupy, wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tego tytułu jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym nastąpiła utrata wartości.

W sytuacji odwrócenia utraty wartości, wartość netto składnika aktywów zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich okresach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w okresie w którym ustały przesłanki powodujące trwałą utratę wartości.

Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, VAT i inne podatki związane ze sprzedażą.

Sprzedaż produktów i towarów ujmowana jest w momencie dostarczenia towarów i przekazania odbiorcy znaczącego ryzyka związanego z dostawą.

Przychody z tytułu świadczonych usług rozpoznawane są na podstawie stopnia zaawansowania. Jeśli wyniku danej usługi nie można wiarygodnie określić, wówczas przychody uzyskiwane z tego tytułu ujmowane są tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są narastająco, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego odnoszone są w koszty finansowe w momencie ich poniesienia. Grupa nie kapitalizuje kosztów finansowania zewnętrznego w aktywach.

Opodatkowanie

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów nie podlegających opodatkowaniu i kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym w danej jurysdykcji podatkowej.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym. W bilansie podatek dochodowy wykazywany jest w podziale na aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwy na podatek odroczony bez dokonywania kompensat.

NOTA 3
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2007</u>
Przychody ze sprzedaży produktów	443 975	282 322
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	14 421	11 057
Razem przychody ze sprzedaży	458 396	293 379
w tym:		
- do jednostek powiązanych	28	23

Podstawowe produkty

Działalność Grupy obejmuje produkcję, sprzedaż, usługi – budowlano montażowe oraz serwis z zakresu systemów biernych zabezpieczeń przeciwpożarowych. Oferowane wyroby można podzielić na cztery grupy produktowe:

- oddzielenia przeciwpożarowe,
- systemy oddymiania i doświetleń dachowych,
- systemy wentylacji pożarowej,
- zabezpieczenia konstrukcji budowlanych.

W związku z tym, że cała działalność Grupy mieści się w segmencie biernych zabezpieczeń przeciwpożarowych w prowadzonej sprawozdawczości nie są wyodrębniane segmenty.

Przychody ze sprzedaży podstawowych produktów przedstawiają się następująco:

	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2007</u>
Oddzielenia przeciwpożarowe	235 695	166 346
Systemy oddymiania i doświetleń dachowych	141 442	94 781
Systemy wentylacji pożarowej	25 586	20 007
Zabezpieczenia konstrukcji budowlanych	50 350	9 541
Inne	5 323	2 704
Razem przychody ze sprzedaży	458 396	293 379

Przychody ze sprzedaży w podziale na rynki geograficzne przedstawiają się następująco:

	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2007</u>
Polska	242 362	186 296
Czechy i Słowacja	93 675	76 085
Hiszpania	74 687	-
Rosja	14 973	6 501
Ukraina	11 872	11 044
Litwa	4 424	5 696
Rumunia	6 862	3 141
Pozostałe	9 541	4 616
Razem przychody ze sprzedaży	458 396	293 379

NOTA 4

KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2007</u>
Koszt własny sprzedaży	314 070	205 408
Koszty sprzedaży	47 879	33 248
Koszty ogólnego zarządu	28 789	20 429
Razem koszty działalności	390 738	259 085
w tym:		
Amortyzacja	9 968	8 554
Zużycie materiałów i energii	195 026	123 725
Usługi obce	56 654	48 598
Wynagrodzenia	83 726	53 078
Świadczenia na rzecz pracowników	16 058	12 271
Podatki i opłaty	1 830	1 299
Pozostałe	5 115	3 919
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	22 361	7 641
	390 738	259 085

Koszty pracownicze**Wynagrodzenia**

Koszty wynagrodzeń obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami.

Świadczenia na rzecz pracowników

Koszty ubezpieczeń społecznych jednostek zlokalizowanych w Polsce obejmują świadczenia z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, wypadkowego, składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Pracy. W okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym wysokość w/w składek wynosiła odpowiednio 19,21% oraz 21,12% podstawy wymiaru składek ustalonej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Jednostki zlokalizowane w Czechach zobligowane są do odprowadzania składek w wysokości 29%, zaś jednostki zlokalizowane na Słowacji w wysokości 25,21% podstawy wymiaru składek ustalonej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Koszty świadczeń emerytalnych obejmują odprawy emerytalne wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami prawa pracy w poszczególnych jurysdykcjach. W jednostkach Grupy mających siedzibę w Polsce odprawy emerytalne wynikają z przepisów prawa pracy. Spółki nie są stroną żadnych programów emerytalnych jak i układów zbiorowych pracy, z których wynikałyby inne regulacje w tym zakresie. W Republice Czeskiej jak i na Słowacji nie ma obowiązku wypłacania odpraw emerytalnych.

Niektóre z jednostek Grupy zlokalizowane w Polsce zobowiązane są do tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFSS). Odpisy na powyższy fundusz obciążają koszty działalności Grupy i powodują konieczność zablokowania środków funduszu na wydzielonym rachunku bankowym. W sprawozdaniu finansowym aktywa i zobowiązania funduszu wykazywane są w wartości netto. Z uwagi na charakter działania w/w funduszu, aktywa i zobowiązania funduszu są sobie równe. Stan Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na dzień 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007 wynosił odpowiednio 294 tys. złotych i 114 tys. złotych. Odpis obciążający koszty działalności wynosił odpowiednio 784 tys. złotych i 492 tys. złotych.

Inne świadczenia na rzecz pracowników obejmują szkolenia związane z podnoszeniem kwalifikacji oraz inne świadczenie określone przepisami prawa pracy.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2007</u>
Koszty ujęte bezpośrednio w koszcie działalności podstawowej	-	-
Koszty amortyzacji aktywowanych kosztów prac rozwojowych	236	208
	<u>236</u>	<u>208</u>

Koszty prac rozwojowych ujmowane są jako składnik wartości niematerialnych po spełnieniu warunków i według zasad opisanych w nocie 2. Amortyzacja kapitalizowanych kosztów prac rozwojowych, jak również koszty poniesione na etapie prac badawczych oraz nakłady nie spełniające warunków do ujęcia ich w aktywach odnoszone są w koszty działalności Grupy.

NOTA 5**POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE**

	<u>Za okres 01/01-</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Za okres 01/01-</u> <u>31/12/2007</u>
Zysk ze sprzedaży środków trwałych	164	1 830
Zysk ze sprzedaży jednostki zależnej	-	-
Odwrócone odpisy aktualizujące wartość należności	3 256	3 521
Odwrócone odpisy aktualizujące wartość zapasów	499	1 019
Otrzymany zwrot kosztów sądowych	158	85
Otrzymane kary i odszkodowania	234	109
Odzyskane należności uprzednio spisane jako nieściągalne	89	266
Odpisane zobowiązania przedawnione	6	-
Rozwiązane rezerwy na koszty	74	-
Pozostałe	363	437
	<u>4 843</u>	<u>7 267</u>

Do pozostałych przychodów operacyjnych klasyfikowane są przychody i zyski nie związane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy. Do tej kategorii zaliczane są otrzymane dotacje, zyski z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, otrzymane odszkodowania związane ze zwrotem kosztów sądowych, nadpłaconych zobowiązań podatkowych, za wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych oraz otrzymane odszkodowania z tytułu strat w majątku spółki, który objęty był ubezpieczeniem. Do pozostałych przychodów operacyjnych zaliczane są także odwrócenia odpisów aktualizujących wartość należności i zapasów oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości składników majątku trwałego. Do pozostałych przychodów operacyjnych Grupa zalicza również zysk na sprzedaży jednostek zależnych.

Zysk ze sprzedaży jednostek zależnych

W 2008 roku, jak również w okresie poprzedzającym Grupa nie zbywała jednostek zależnych.

NOTA 6**POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE**

	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2007</u>
Strata ze sprzedaży środków trwałych	21	13
Utworzone odpisy aktualizujące wartość należności	4 439	4 901
Utworzone odpisy aktualizujące wartość zapasów	868	754
Utworzone odpisy aktualizujące wartość środków trwałych w budowie	53	19
Zapłacone kary i grzywny	196	151
Odpisane należności	83	509
Koszty postępowania sądowego	153	86
Pozostałe	829	392
	<u>6 642</u>	<u>6 825</u>

Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i straty nie związane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy. Kategoria ta obejmuje straty na sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego, przekazane darowizny tak w formie rzeczowej jak i pieniężnej na rzecz innych jednostek, w tym jednostek pożytku publicznego oraz skutki wynikające z gwarancji i poręczeń udzielonych na rzecz innych podmiotów. Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są także koszty odpisów aktualizujących wartość należności i zapasów oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości składników majątku trwałego. Do pozostałych kosztów operacyjnych zalicza się także stratę na sprzedaży jednostek zależnych.

NOTA 7**UDZIAŁ W ZYSKACH JEDNOSTEK KONSOLIDOWANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI**

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym Grupa nie posiadała jednostek stowarzyszonych konsolidowanych metodą praw własności.

NOTA 8**PRZYCHODY FINANSOWE**

	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2007</u>
Otrzymane dywidendy	-	-
Przychody ze sprzedaży krótkoterminowych aktywów finansowych	-	765
Odsetki od lokat	640	923
Odsetki z tytułu nieterminowych płatności	145	208
Odsetki od pożyczek	-	-
Odsetki od kaucji gwarancyjnych	314	935
Otrzymane skonto za wcześniejszą spłatę zobowiązań	305	329
Nadwyżka dodatnich różnic kursowe nad ujemnymi	852	-
Pozostałe	82	83
	<u>2 338</u>	<u>3 243</u>

Do przychodów finansowych klasyfikowane są przychody z tytułu otrzymanych dywidend, odsetki od działalności lokacyjnej i inwestycyjnej w różnego rodzaju formy instrumentów finansowych oraz nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

NOTA 9**KOSZTY FINANSOWE**

	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2007</u>
Odsetki od kredytów bankowych	8 814	2 486
Odsetki z tytułu nieterminowej płatności	14	5
Odsetki budżetowe	-	-
Odsetki od leasingu finansowego	172	399
Nadwyżka ujemne różnic kursowych nad dodatnimi	974	591
Prowizje od kredytów bankowych	94	-
Wartość zbytych krótkoterminowych aktywów finansowych	-	612
Pozostałe	613	263
	<u>10 681</u>	<u>4 356</u>

Do kosztów finansowych klasyfikowane są koszty z tytułu wykorzystywania zewnętrznych źródeł finansowania, odsetki płatne z tytułu umów leasingu finansowego jakich Grupa jest stroną jako leasingobiorcą oraz nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

NOTA 10**PODATEK DOCHODOWY**

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) netto, w związku z wyłączeniem przychodów nie podlegających opodatkowaniu i kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym w danej jurysdykcji. W Polsce od 2004 roku obowiązuje stawka podatku dochodowego w wysokości 19% podstawy opodatkowania.

Jednostki zlokalizowane poza granicami Polski płacą podatek dochodowy według stawek obowiązujących w danym kraju, które wynosiły odpowiednio:

- w Czechach - 21%
- na Słowacji – 19%
- na Ukrainie – 25%
- w Rumunii – 16%
- w Hiszpanii – 30%.

W zakresie podatku dochodowego, Grupa podlega przepisom ogólnym w tym zakresie. Grupa nie jest częścią podatkowej grupy kapitałowej, jak również nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Żadna ze spółek nie posiada zwolnienia z tytułu podatku dochodowego ani innych form pomocy publicznej, co różnicowałoby zasady określania podstawy opodatkowania w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

Główne składniki obciążenia podatkowego przedstawiają się następująco:

	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2007</u>
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku	13 582	6 386
Podatek zapłacony u źródła od dochodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych	308	-
Korekty dotyczące lat ubiegłych	-	(50)
	13 890	6 336
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(1 045)	(430)
Związany ze zmianą stawki podatkowej	-	-
	(1 045)	(430)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	12 845	5 906
Różnice pomiędzy nominalną a efektywną stawką podatkową przedstawiają się następująco:		
Wynik brutto przed opodatkowaniem	57 516	33 623
Efektywna stawka podatkowa	24,15%	18,99%
Podatek według efektywnej stawki	13 890	6 386
Podatek według ustawowej stawki	10 928	6 388
Efekt podatkowy kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania według przepisów podatkowych	1 392	2 189
Efekt podatkowy przychodów nie będących przychodami według przepisów podatkowych	(2 137)	(2 241)
Efekt podatkowy związany z zastosowaniem różnych stawek podatkowych	3 707	-
Podatek według efektywnej stawki	13 890	6 336

W związku z przejściowymi różnicami pomiędzy podstawą opodatkowania a zyskiem (stratą) wykazaną w sprawozdaniu finansowym, tworzony jest podatek odroczony. Odroczony podatek dochodowy na dzień 31 grudnia 2008 i 31 grudnia 2007 roku wynika z pozycji przedstawionych w tabeli poniżej.

	Bilans		Rachunek zysków i strat	
	<u>Koniec</u>	<u>Koniec</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>
	<u>okresu</u>	<u>okresu</u>	<u>01/01-</u>	<u>01/01-</u>
	<u>31/12/2008</u>	<u>31/12/2007</u>	<u>31/12/2008</u>	<u>31/12/2007</u>
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
Różnice w wartości podatkowej i bilansowej środków trwałych	967	937	(30)	728
Skutki wyceny kontraktów długoterminowych	3 355	3 164	(191)	(1 867)
Różnice kursowe niezrealizowane	393	24	(369)	13
Naliczone odsetki	136	133	(3)	81
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	4 851	4 258		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego				
Skutki wyceny kontraktów długoterminowych	1 510	1 754	(244)	660
Rezerwa na koszty	2 305	1 274	656	673
Odpisy aktualizujące należności wątpliwe	429	437	(134)	273
Odpisy aktualizujące zapasy	249	153	96	(22)
Różnice kursowe z wyceny rozrachunków	430	22	408	(11)
Naliczone odsetki	266	87	178	(98)
Aktywowana strata podatkowa	176	-	176	
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	5 365	3 727		
Obciążenie wyniku z tytułu odroczonego podatku dochodowego			543	430

W prezentowanych okresach, podatek odroczony został utworzony od wszystkich różnic przejściowych.

NOTA 11**ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ ORAZ DYWIDENDY****Zysk przypadający na jedną akcję**

	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2007</u>
Średnia ważona liczba akcji	14 655 082	9 681 413
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy grupy (w tys. PLN)	44 561	27 567
Zysk netto na jedną akcję (w PLN)	3,04	2,85

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za rok obrotowy przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Grupy, przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego. Nie wystąpiły żadne instrumenty finansowe, które spowodowałyby rozwodnienie zysku.

Dywidendy wypłacone i zadeklarowane

	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Za okres</u> <u>01/01-</u> <u>31/12/2007</u>
Dywidenda zadeklarowana	-	-
Dywidenda wypłacona za okres	-	-

W czerwcu 2008 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy jednostki dominującej uchwaliło wypłatę nagrody z zysku za 2007 rok dla obecnych i byłych członków jej zarządu będących jednocześnie akcjonariuszami w kwocie 1.506 tys. PLN. W 2007 roku z zysku roku 2006 wypłacona była podobna nagroda w wysokości 627 tys. PLN.

NOTA 12
WARTOŚCI NIEMATERIALNE

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Wartość firmy	231 785	10 297
Koszty zakończonych prac rozwojowych	2 479	1 293
Koncesje oraz licencje	1 045	223
Inne wartości niematerialne	-	-
	<u>235 309</u>	<u>11 813</u>
w tym:		
Wartości niematerialne użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego	-	-

Prace rozwojowe obejmują koszty procesu certyfikacji pozwalających na dopuszczenie na rynek nowych wyrobów i technologii. Prace rozwojowe ujmowane są jako aktywa oraz amortyzowane według zasad opisanych w notcie 2.

Koncesje oraz licencje obejmują przede wszystkim licencje na systemy komputerowe oraz oprogramowanie narzędziowe, wykorzystywane w działalności Grupy.

Wartość firmy obejmuje:

- wartość firmy powstała na nabyciu Grupy Hasil A.S. w kwocie 10.297 tys. PLN,
- wartość firmy powstała na nabyciu Tecresa Catalunya S.L. w kwocie 97.182 tys. PLN,
- wartość firmy powstała na nabyciu BEM Brudniccy Sp. z o.o. w kwocie 124.306 tys. PLN.

Grupa dokonała testów na utratę wartości firmy na dzień 31.12.2008 r. Przeprowadzone testy nie wykazały konieczności dokonania odpisu aktualizującego.

Zmiany w stanie wartości niematerialnych za okres 1 stycznia – 31 grudnia 2008 roku

	wartość firmy	koszty zakończonych prac rozwojowych	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	pozostałe	Razem
Wartość brutto					
Stan na 1 stycznia 2008 roku	10 297	1 520	1 884	-	13 701
Zwiększenia:					
- nabycie	-	-	394	-	394
- wytworzone we własnym zakresie	-	1 422	-	-	1 422
- nabycie jednostek zależnych	221 488	-	846	-	222 334
Zmniejszenia:					
- sprzedaż i likwidacja	-	-	61	-	61
- korekta wartości firmy	-	-	-	-	-
- sprzedaż jednostki zależnej	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2008 roku	231 785	2 942	3 063	-	237 790
Umorzenie					
Stan na 1 stycznia 2008 roku	-	227	1 657	-	1 884
Zwiększenia:					
- amortyzacja	-	236	236	-	472
- nabycie jednostek zależnych	-	-	238	-	238
- trwała utrata wartości	-	-	-	-	-
Zmniejszenia:					
- sprzedaż i likwidacja	-	-	46	-	46
- sprzedaż jednostki zależnej	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2008 roku	-	463	2 085	-	2 548
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	67	-	67
Netto na dzień 31 grudnia 2008 roku	231 785	2 479	1 045	-	235 309

Zmiany w stanie wartości niematerialnych za okres 1 stycznia – 31 grudnia 2007 roku

	wartość firmy	koszty zakończonych prac rozwojowych	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	pozostałe	Razem
Wartość brutto					
Stan na 1 stycznia 2007 roku	10 730	1 065	1 694	-	13 489
Zwiększenia:					
- nabycie	10 441	-	191		191
- wytworzone we własnym zakresie	-	455	-	-	455
Zmniejszenia:					
- sprzedaż i likwidacja	-	-	1	-	1
- korekta wartości firmy	144	-	-	-	144
- sprzedaż jednostki zależnej	289	-	-	-	289
Stan na 31 grudnia 2007 roku	10 297	1 520	1 694	-	13 701
Umorzenie					
Stan na 1 stycznia 2007 roku	289	19	1 529	-	1 837
Zwiększenia:					
- amortyzacja	-	208	129	-	337
- trwała utrata wartości	-	-	-	-	-
Zmniejszenia:					
- sprzedaż i likwidacja	-	-	1	-	1
- sprzedaż jednostki zależnej	289	-	-	-	289
Stan na 31 grudnia 2007 roku	-	227	1 657	-	1 884
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	(4)	-	(4)
Netto na dzień 31 grudnia 2007 roku	10 297	1 293	223	-	11 813

NOTA 13
ŚRODKI TRWAŁE

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Środki trwałe	78 705	52 045
Grunty	9 531	2 976
Budynki i budowle	37 619	25 023
Maszyny i urządzenia	24 083	19 209
Środki transportu	6 154	4 454
Pozostałe	1 318	383
Środki trwałe w budowie	25 218	2 824
	<u>103 923</u>	<u>54 869</u>
w tym:		
Środki trwałe użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego	<u>4 385</u>	<u>7 176</u>

Grupa nie posiada zobowiązań w stosunku do organów państwowych z tytułu przeniesienia prawa własności nieruchomości.

Wykazane w aktywach Grupy grunty obejmują w całości grunty własne. Grupa traktuje nadane prawa wieczystego użytkowania jako leasing operacyjny. W przypadku nabycia takich praw na rynku wtórnym prezentowane są one jako wartości niematerialne i amortyzowane w okresie przewidywanego ich użytkowania.

Część maszyn i urządzeń Grupa użytkuje na zasadach leasingu finansowego. Zobowiązania z tytułu leasingu ujmowane są w bilansie jako pozostałe zobowiązania finansowe i wykazywane w podziale na część krótko- i długoterminową. Szczegółowe uzgodnienie powyższych zobowiązań oraz opis kluczowych postanowień umownych zawarto w Nocie 25.

Środki trwałe Grupy stanowią zabezpieczenie udzielonych Grupie kredytów. Wartość środków trwałych jakie według umów kredytowych stanowią zabezpieczenie, przedstawia tabela poniżej:

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Hipoteki ustanowione na nieruchomościach stanowiące zabezpieczenie kredytów bankowych	36 140	14 000
Zastaw rejestrowy na środkach trwałych	19 295	-
	<u>55 435</u>	<u>14 000</u>

Zmiany w wartości środków trwałych zostały przedstawione w poniższych tabelach.

Zmiany w stanie środków trwałych za okres 1 stycznia – 31 grudnia 2008 roku

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Razem
Wartość brutto						
Stan na 1 stycznia 2008 roku	3 021	26 791	31 438	8 332	1 872	71 454
Zwiększenia:						
- nabycie	1 385	5 532	4 247	2 254	915	14 333
- nabycie jednostek zależnych	4 355	7 155	11 278	3 112	1 434	27 334
Zmniejszenia:						
- sprzedaż i likwidacja	-	62	508	1 929	40	2 539
- sprzedaż spółki zależnej	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2008 roku	8 761	39 416	46 455	11 769	4 181	110 582
Umorzenie						
Stan na 1 stycznia 2008 roku	2	1 543	12 065	3 853	1 487	18 950
Zwiększenia:						
- amortyzacja	-	1 004	5 577	2 485	430	9 496
- nabycie jednostek zależnych	-	554	5 218	1 099	975	7 846
- trwała utrata wartości	1	16	-	-	-	17
Zmniejszenia:						
- sprzedaż i likwidacja	-	16	320	1 565	18	1 919
- sprzedaż spółki zależnej	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2008 roku	3	3 101	22 540	5 872	2 874	34 390
Różnice kursowe z przeliczenia	773	1 304	168	257	11	2 513
Netto na dzień 31 grudnia 2008 roku	9 531	37 619	24 083	6 154	1 318	78 705

Zmiany w stanie środków trwałych za okres 1 stycznia – 31 grudnia 2007 roku

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Razem
Wartość brutto						
Stan na 1 stycznia 2007 roku	3 021	23 999	24 420	5 989	1 805	59 234
Zwiększenia:						
- nabycie	-	2 498	10 528	2 049	161	15 236
- korekta ujęcia początkowego	-	579	(1 838)	1 382	-	123
- aktualizacja wartości	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia:						
- sprzedaż i likwidacja	-	285	1 672	1 088	94	3 139
- sprzedaż spółki zależnej	-	-	-	-	-	-
- aktualizacja wartości	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2007 roku	3 021	26 791	31 438	8 332	1 872	71 454
Umorzenie						
Stan na 1 stycznia 2007 roku	-	784	8 157	2 589	1 403	12 933
Zwiększenia:						
- amortyzacja	-	832	4 860	2 351	174	8 217
- trwała utrata wartości	2	14	-	-	-	16
Zmniejszenia:						
- sprzedaż i likwidacja	-	87	952	1 087	90	2 216
- sprzedaż spółki zależnej	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2007 roku	2	1 543	12 065	3 853	1 487	18 950
Różnice kursowe z przeliczenia	(43)	(225)	(164)	(25)	(2)	(459)
Netto na dzień 31 grudnia 2007 roku	2 976	25 023	19 209	4 454	383	52 045

NOTA 14

INWESTYCJE W JEDNOSTKACH KONSOLIDOWANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Inwestycje w grupie kapitałowej Hasil A.S.	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

NOTA 15

POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Obligacje	64	64
Udziały w obcych podmiotach	-	-
Udzielone pożyczki	55	49
Odpisy aktualizujące wartość pożyczek	(55)	(49)
	<u>64</u>	<u>64</u>

Obligacje, klasyfikowane jako aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, obejmują nabyte przez jednostkę dominującą obligacje 10 letnie zakupione 24 stycznia 2002 roku o wartości nominalnej 60 tys. PLN, z terminem wykupu ustalonym na 24 listopad 2010 roku. Cena zakupu wyniosła 54 tys. PLN. Obligacje oprocentowane są według stopy 6%. Aktualne oprocentowanie wynosi 6%.

Udzielone pożyczki obejmują pożyczkę udzieloną na rzecz DUAL COMIMPEX srl na podstawie umowy z dnia 23 maja 2005 w kwocie 19 tys. EURO z terminem zwrotu całości pożyczki do dnia 30 czerwca 2009 roku. Oprocentowanie pożyczki wynosi 9,9% w skali roku; zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest samochód osobowy marki Toyota Corolla. Na dzień 31 grudnia 2007 roku pożyczka ta została w całości objęta odpisem aktualizującym.

Wartość w/w aktywów na poszczególne dni bilansowe nie odbiega istotnie od ich wartości godziwej.

NOTA 16

INNE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Należności z tytułu depozytów zabezpieczających gwarancje bankowe	159	190
Należności z tytułu depozytów zabezpieczających umowy leasingu operacyjnego	184	-
Należności z tytułu zaliczek przekazanych na zakup środków trwałych	3	128
Należności z tytułu kaucji zatrzymanych w ramach kontraktów długoterminowych	15 191	12 066
Rozliczenia międzyokresowe kosztów – wydatki stanowiące koszt przyszłych okresów	92	69
	<u>15 629</u>	<u>12 453</u>

Głównymi składnikami innych aktywów długoterminowych są kaucje zatrzymywane przez inwestorów obejmują określony umownie procent zafakturowanych dostaw. Procent ten kształtuje się najczęściej w wysokości od 5% do 10% wartości umowy. W zależności od podpisanych umów, kaucje te zatrzymywane są przez inwestorów w okresie od 6 m-cy do 120 m-cy.

W zakresie rozpoznawania przychodów, przychód w części objętej kaucją zatrzymaną przez inwestora rozpoznawany jest w wartości godziwej. Dyskonto wynikające z ujęcia wartości godziwej rozpoznawane jest w ramach przychodów finansowych według metody zamortyzowanego kosztu.

NOTA 17

ZAPASY

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Materiały	20 078	15 761
Produkcja w toku	2 927	3 096
Produkty gotowe	7 211	4 553
Towary	3 819	-
Odpisy aktualizujące	(1 334)	(931)
	<u>32 701</u>	<u>22 698</u>

Zapasy wyceniane są według zasad przedstawionych w nocie 2. Utworzone odpisy aktualizujące oraz ich odwrócenia ujmowane są odpowiednio jako pozostałe koszty i przychody operacyjne.

Zapasy Grupy stanowią zabezpieczenie udzielonych Grupie kredytów. Wartość zapasów jakie według umowy przewłaszczenia stanowią zabezpieczenie, przedstawia tabela poniżej:

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Przewłaszczenie zapasów stanowiące zabezpieczenie kredytów bankowych	26 092	9 000
	<u>26 092</u>	<u>9 000</u>

NOTA 18
NALEŻNOŚCI HANDLOWE I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Należności handlowe od jednostek powiązanych	-	1 837
Należności handlowe od jednostek pozostałych	193 617	100 449
Należności z tytułu podatków	569	95
Zaliczki przekazane na poczet dostaw	450	536
Pozostałe należności	596	599
Odpisy aktualizujące	(9 318)	(6 869)
	<u>185 914</u>	<u>96 647</u>

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 14 do 60 dni. Wartość godziwa należności nie różni się istotnie od ich wartości księgowych wykazanych w bilansie.

NOTA 19
INNE AKTYWA OBROTOWE

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - wydatki stanowiące koszt przyszłych okresów	1 894	1 332
	<u>1 894</u>	<u>1 332</u>

Inne aktywa obrotowe obejmują wydatki związane z kosztami przyszłych okresów. W szczególności są to poniesione z góry opłaty za usługi. Aktywa te rozliczane są w koszty działalności zgodnie z upływem czasu lub wielkością świadczeń w zależności od ich charakteru.

NOTA 20
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Środki pieniężne w kasie i banku	6 776	5 456
Lokaty krótkoterminowe	3 794	32 233
Inne ekwiwalenty środków pieniężnych	-	-
	<u>10 570</u>	<u>37 689</u>

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość uzależniona jest od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są deponowane na różne okresy, od jednego dnia do 3 miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jest równa ich wartości bilansowej. W stosunku do wykazanych wielkości nie występują żadne ograniczenia w dysponowaniu środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami.

NOTA 21
KAPITAŁ WŁASNY
Kapitał podstawowy

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych serii akcji składających się na kapitał podstawowy jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2008 roku, przedstawiają się następująco:

<u>Seria</u>	<u>Liczba akcji</u>	<u>Wartość nominalna</u>	<u>Data rejestracji</u>	<u>Prawo do dywidendy</u>	<u>Sposób pokrycia</u>	<u>Rodzaj akcji</u>
AA	12 454 544	3 113 636,00	17.05.2007	17.05.2007	Gotówka/aport*	zwykłe
BB	1 780 488	445 122,00	09.08.2007	09.08.2007	Gotówka	zwykłe
CC	1 423 503	355 875,75	15.09.2008	15.09.2008	Gotówka/aport	zwykłe
	<u>15 658 535</u>	<u>3 914 633,75</u>				

Wartość nominalna jednej akcji w złotych: 0,25

* kapitał zakładowy MERCOR SA powstał w wyniku przekształcenia kapitału zakładowego PUH MERCOR Sp. z o.o. w wyniku zmiany formy prawnej w dniu 21 września 2004 roku; kapitał zakładowy PUH MERCOR Sp. z o.o. opłacony został gotówką do kwoty 100,00 PLN, pozostała część kapitału w kwocie 2.999.900,00 PLN opłacona została wkładem niepieniężnym w postaci wniesionych udziałów w MERCOR-Pro Sp. z o.o. zgodnie z aktem notarialnym rep. A nr 6477/99 z dnia 9 lipca 1999 roku

Struktura właścicielska kapitału podstawowego jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2008 roku przedstawiała się następująco:

<u>Akcjonariusz</u>	<u>31.12.2008</u>		<u>31.12.2007</u>	
	<u>Ilość akcji</u>	<u>%</u>	<u>Ilość akcji</u>	<u>%</u>
Krzysztof Krempeć	3 700 000	23,63%	3 700 000	26,0%
European Fire Systems Holding S.A.R.L	2 327 272	14,86%	2 327 272	16,4%
Marian Popinigis ⁽¹⁾	2 277 606	14,55%	2 277 606	16,0%
Ewa, Jan, Mariusz, Paweł Brudniccy	1 563 503	9,98%	-	-
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	-	-	736 069	5,2%
ING Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA ⁽²⁾	1 474 332	9,42%	919 619	6,5%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny ⁽³⁾	838 698	5,36%	-	-
Akcjonariat rozproszony	3 477 124	22,20%	4 274 466	29,9%
	<u>15 658 535</u>	<u>100,0%</u>	<u>14 235 032</u>	<u>100,0%</u>

⁽¹⁾ dane z dnia pierwszego notowania akcji Spółki na Giełdzie Papierów Wartościowych, tj. 19.07.2007 roku

⁽²⁾ zgodnie z zawiadomieniem otrzymanym w dniu 07.03.2008 roku

⁽³⁾ zgodnie z zawiadomieniem otrzymanym w dniu 25.04.2008 roku

W dniu 3 kwietnia 2007 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Mercor SA podjęło uchwałę o zmianie statutu Spółki. W związku z powyższą uchwałą istniejące dotychczas akcje Spółki serii A, B i C zostały scalone i zamienione na akcje serii AA. Wartość nominalna jednej akcji zmieniona została z kwoty 1,00 PLN na 0,25 PLN. Zmiany te zostały zarejestrowane postanowieniem Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 17 maja 2007 roku.

W dniu 9 sierpnia 2007 roku postanowieniem Sądu Rejestrowego Gdańsk-Północ VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrowane zostało podwyższenie kapitału akcyjnego jednostki dominującej o kwotę 445.122,00 PLN w wyniku nowej emisji 1.780.488 akcji serii BB, wartość nominalna jednej akcji wynosiła 0,25 PLN.

W dniu 15 września 2008 roku postanowieniem Sądu rejestrowego Gdańsk-Północ VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrowane zostało podwyższenie kapitału akcyjnego jednostki dominującej o kwotę 355.875,75 PLN w wyniku nowej emisji 1.423.503 akcji serii CC, wartość nominalna jednej akcji wynosiła 0,25 PLN.

Przedstawiony powyżej udział w kapitale podstawowym odpowiadał udziałowi w głosach na zgromadzeniu akcjonariuszy.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu przedstawiają się następująco:

<u>Akcjonariusz</u>	<u>Ilość akcji</u>	<u>%</u>
Krzysztof Krempeć	3 700 000	23,63%
European Fire Systems Holding S. A.R.L	2 327 272	14,86%
Marian Popinigis ⁽¹⁾	2 277 606	14,55%
Ewa, Jan, Mariusz, Paweł Brudniccy	1 805 853	11,53%
ING Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. ⁽²⁾	1 556 970	9,94%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny ⁽³⁾	838 698	5,36%

⁽¹⁾ dane z dnia pierwszego notowania akcji Spółki na Giełdzie Papierów Wartościowych, tj. 19.07.2007 roku

⁽²⁾ zgodnie z zawiadomieniem otrzymanym w dniu 13.03.2009 roku

⁽³⁾ zgodnie z zawiadomieniem otrzymanym w dniu 25.04.2008 roku

Kapitały rezerwowe

Kapitał rezerwowy jednostki dominującej utworzony został z zysku wypracowanego w latach poprzednich. Kapitał ten został utworzony z przeznaczeniem na rozwój działalności.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane z lat poprzednich obejmują w całości zyski zatrzymane decyzją akcjonariuszy. Zgodnie z art. 396 §1 Kodeksu Spółek Handlowych, na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego.

Struktura zysków zatrzymanych z lat poprzednich przedstawia się następująco:

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Zyski zatrzymane z lat poprzednich	70 734	44 673
Zysk (strata) bieżącego okresu	44 561	27 567
	<u>115 295</u>	<u>72 240</u>

NOTA 22
KREDYTY I POŻYCZKI

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Kredyty bankowe	188 611	25 045
Pożyczki od udziałowców	-	-
Pożyczki od osób fizycznych	-	-
Pożyczki z instytucji finansowych	-	-
	<u>188 611</u>	<u>25 045</u>
w tym:		
<i>Część długoterminowa</i>	<i>96 820</i>	<i>11 109</i>
Kredyty bankowe	96 820	11 109
Pożyczki od udziałowców	-	-
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>91 791</i>	<i>13 936</i>
Kredyty bankowe	91 791	13 936
Pożyczki od udziałowców	-	-
Kredyty i pożyczki wymagane:		
do roku	91 791	13 936
od 1 do 2 lat	44 955	3 973
od 3 lat do 5 lat	42 722	6 058
powyżej 5 lat	9 143	1 078
	<u>188 611</u>	<u>25 045</u>

Struktura walutowa kredytów wykorzystywanych przez Grupę przedstawia się następująco:

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Kredyty w złotych (PLN)	161 085	4 372
Kredyty w koronach czeskich (CZK)	17 511	20 093
Kredyty w Euro (EUR)	10 015	580
	<u>188 611</u>	<u>25 045</u>

Specyfikacja udzielonych kredytów i pożyczek oraz istotnych warunków umów kredytowych została zawarta w tabeli poniżej.

Kredyty i pożyczki według stanu na 31 grudnia 2008 roku

Nazwa (firma) jednostki ze wskazaniem formy prawnej	Forma kredytu	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty (tys. PLN)		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
		w tys.	waluta	Część krótkoterminowa	Część długoterminowa			
Raiffeisen Bank Polska S.A.	Kredyt w rachunku bieżącym	30 000	PLN	12 526	-	1W WIBOR + marża	30.06.2010	zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego prowadzonego przez bank, cesja należności
Raiffeisen Bank Polska S.A.	Kredyt inwestycyjny na zakup udziałów spółki Tecresa Catalunya S.L.	34 000	PLN	6 816	21 016	1M WIBOR + marża	31.01.2013	zastaw cywilny na udziałach Tecresa Catalunya S.L., pełnomocnictwo do rachunku bieżącego prowadzonego przez bank
Raiffeisen Bank Polska S.A.	Kredyt inwestycyjny syndykowany na zakup udziałów spółki BEM Brudniczy Sp. z o.o.	67 000	PLN	9 924	54 231	1M WIBOR + marża	30.06.2015	zastaw rejestrowy na udziałach BEM Brudniczy Sp. z o.o., pełnomocnictwa do rachunków bieżących prowadzonych przez banki
Raiffeisen Bank Polska S.A.	Kredyt inwestycyjny syndykowany na zakup udziałów spółki BEM Brudniczy Sp. z o.o.	10 000	PLN	-	-	1M WIBOR + marża	30.06.2015	zastaw rejestrowy na udziałach BEM Brudniczy Sp. z o.o., pełnomocnictwa do rachunków bieżących prowadzonych przez banki
Fortis Bank Polska S.A.	Kredyt w rachunku bieżącym (w ramach umowy o finansowanie)	20 000	PLN	15 885	-	1M WIBOR + marża	26.06.2009	przewłaszczenie zapasów wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, cesja należności
Kredyt Bank S.A.	Kredyt w rachunku bieżącym	35 000	PLN	31 057	-	O/N WIBOR + marża	30.06.2009	cesja należności, zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, weksel in blanco, pełnomocnictwo do rachunku prowadzonego przez bank
Pekao S.A.	Kredyt obrotowy	8 500	PLN	2 143	-	1M WIBOR + marża	08.10.2009	hipoteka kaucyjna na nieruchomości, cesja praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, przewłaszczenie zapasów wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, cesja należności, weksel własny in blanco, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym prowadzonym przez bank
PKO BP S.A.	Kredyt obrotowy	5 110	PLN	-	4 696	1M WIBOR + marża	09.09.2010	hipoteka kaucyjna na nieruchomości, cesja praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości, zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, klauzula potrącania wierzytelności z rachunku bieżącego
PKO BP S.A.	Kredyt inwestycyjny	2 620	PLN	800	820	1M WIBOR + marża	31.12.2010	hipoteka kaucyjna na nieruchomości, cesja praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości, poręczenie na zasadach ogólnych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, klauzula potrącania wierzytelności z rachunku bieżącego
BRE Bank S.A.	Kredyt obrotowy	2 500	PLN	336	-	provizja	11.09.2009	oświadczenie o poddaniu się egzekucji

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ MERCOR SA

Bank Spółdzielczy w Starej Białej	Kredyt obrotowy	1 000	PLN	835	-	1M WIBOR + marża	26.06.2009	przewłaszczenie zapasów wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, weksel własny poręczony
CSOB a.s.	Kredyt w rachunku bieżącym	95 000	CZK	7 830	-	1M PRIBOR + marża	30.09.2009	zastaw na nieruchomościach, cesja należności
ČSOB a.s.	Kredyt inwestycyjny	10 000	CZK	30	-	3M PRIBOR + marża	30.09.2009	zastaw na nieruchomościach, cesja należności
			EUR	267	-			
ČSOB a.s.	Kredyt inwestycyjny	9 000	CZK	352	529	3M PRIBOR + marża	30.09.2011	zastaw na nieruchomościach, cesja należności
Fortis Bank a.s. Czechy	Kredyt obrotowy	68 000	CZK	1 879	6 890	1M PRIBOR + marża	28.02.2014	poręczenie Mercor SA
Bilbao Bizkaia Kutxa (BBK)	Kredyt inwestycyjny	315	EUR	188	657	3M EURIBOR + marża	15.05.2012	bez zabezpieczeń
Consortio Urbanistico Leganes Tecnológico	Kredyt inwestycyjny	220	EUR	-	616	nieoprocentowany	25.01.2022	bez zabezpieczeń
Consortio Urbanistico Leganes Tecnológico	Kredyt inwestycyjny	304	EUR	-	852	nieoprocentowany	25.01.2023	bez zabezpieczeń
Caja de Ahorros de Navarra	Kredyt obrotowy	3 300	EUR	923	6 514	1Y EURIBOR + marża	05.09.2020	zastaw na nieruchomościach
Bankinter	Kredyt w rachunku bieżącym	500	EUR	-	-	3M EURIBOR + marża	10.09.2009	bez zabezpieczeń
Banco Guipuzkoano	Kredyt obrotowy	1 000	EUR	-	-	3M EURIBOR + marża	01.07.2009	bez zabezpieczeń
Banco Sabadell	Kredyt obrotowy	300	EUR	-	-	3M EURIBOR + marża	01.07.2009	bez zabezpieczeń
SCH	Kredyt obrotowy	600	EUR	-	-	3M EURIBOR + marża	31.12.2009	bez zabezpieczeń
Razem kredyty bankowe				91 791	96 820			

Kredyty i pożyczki według stanu na 31 grudnia 2007 roku

Nazwa (firma) jednostki ze wskazaniem formy prawnej	Forma kredytu	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty (tys. PLN)		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
		w tys.	waluta	Część krótkoterminowa	Część długoterminowa			
Raiffeisen Bank Polska S.A.	Kredyt w rachunku bieżącym	15 000	PLN	-	-	1W WIBOR + marża	2008-06-27	zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego prowadzonego przez bank, cesja należności
Fortis Bank Polska S.A.	Umowa o Finansowanie	34 000	PLN	1 823	2 549	1M WIBOR + marża	2016-06-04	weksel in blanco, hipoteka KW116905-14.000.000,00 PLN; cesja należności, zastaw rejestrowy na zapasach, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
	w tym: Kredyt na zakup akcji Hasil AS	9 000	PLN	1 823	2 549	1M WIBOR + marża	2010-05-29	
	Kredyt w rachunku bieżącym	24 750	PLN	-	-	1M WIBOR + marża	2015-06-06	
Kredyt Bank S.A.	Kredyt w rachunku bieżącym	15 000	PLN	-	-	O/N WIBOR + marża	2008-06-29	cesja należności, zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, weksel in blanco, pełnomocnictwo do rachunku prowadzonego przez bank
BANK ZACHODNI WBK S.A.	Kredyt w rachunku bieżącym	10 000	PLN	-	-	1M WIBOR + marża	2008-06-30	weksel własny in blanco, zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, przelew wierzytelności
ČSOB a.s.	Kredyty w rachunku bieżącym	95 000	CZK	9 706	-	1M PRIBOR + marża	2008-06-29	zastaw na nieruchomościach, cesja należności
ČSOB a.s.	Kredyt inwestycyjny	10 000	CZK	5	-	3M PRIBOR + marża	2008-06-30	zastaw na nieruchomościach, cesja należności
			EUR	51	-			
ČSOB a.s.	Kredyt inwestycyjny	4 500	CZK	94	-	3M PRIBOR + marża	2008-06-30	zastaw na nieruchomościach, cesja należności
ČSOB a.s.	Kredyt inwestycyjny	10 000	CZK	35	26	3M PRIBOR + marża	2009-09-30	zastaw na nieruchomościach, cesja należności
			EUR	302	226			
ČSOB a.s.	Kredyt inwestycyjny	9 000	CZK	302	759	3M PRIBOR + marża	2011-06-30	zastaw na nieruchomościach, cesja należności
FORTIS BANK Czechy	Kredyt obrotowy	68 000	CZK	1 618	7 549	1M PRIBOR + marża		Poręczenie Mercor SA
Razem kredyty bankowe				13 936	11 109			

NOTA 23

REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Rezerwy na świadczenia pracownicze	944	220
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	1 097	651
Rezerwa na ryzyko	3 012	398
	<u>5 053</u>	<u>1 269</u>
w tym:		
<i>Część długoterminowa</i>		
Rezerwy na świadczenia pracownicze	127	87
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	788	299
Rezerwa na ryzyko	-	-
	<u>915</u>	<u>386</u>
<i>Część krótkoterminowa</i>		
Rezerwy na świadczenia pracownicze	817	133
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	309	352
Rezerwa na ryzyko	3 012	398
	<u>4 138</u>	<u>883</u>

Okres gwarancji udzielanej przez Grupę na swoje wyroby najczęściej wynosi 24 miesiące. Z tego względu, z uwagi na fakt, że zmiana wartości pieniądza w czasie nie ma istotnego wpływu na szacunek rezerw na koszty robót gwarancyjnych, rezerwy te nie podlegają dyskontowaniu. Wartość rezerw szacowana jest na każdy dzień bilansowy w oparciu o statystyczny udział kosztów napraw gwarancyjnych dotyczących poprzednich okresów. Kwota rezerwy wyliczana jest przy założeniu proporcjonalnego udziału kosztów napraw gwarancyjnych do sprzedaży, z uwzględnieniem planowanego wzrostu sprzedaży.

Pracownikom podmiotów zlokalizowanych w Polsce przysługuje prawo do odprawy emerytalnej na zasadach określonych w art. 92¹ Kodeksu Pracy, tj. w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika w dniu nabycia prawa do odprawy. Rezerwy te szacowane są metodami aktuarialnymi. Istotne założenia aktuarialne na poszczególne dni bilansowe przedstawiają się następująco:

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Stopa dyskontowa	5,0%	5,5%
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń	3%	3%
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń dla przyszłych lat	3%	3%

	<u>Rezerwa na</u> <u>ryzyko</u>	<u>Rezerwa na</u> <u>świadczenia</u> <u>pracownicze</u>	<u>Rezerwa na</u> <u>naprawy</u> <u>gwarancyjne</u>
Stan rezerw na 01.01.2008	398	220	651
Utworzenie rezerw w ciężar kosztów	2 614	724	446
Rozwiązanie rezerw utworzonych w poprzednich okresach	-	-	-
Wykorzystanie rezerw utworzonych w poprzednich okresach	-	-	-
Stan rezerw na 31.12.2008	3 012	944	1 097

NOTA 24

ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Zobowiązania handlowe wobec jednostek powiązanych	-	4
Zobowiązania handlowe wobec jednostek pozostałych	82 513	32 718
Zobowiązania z tytułu z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	9 087	5 855
Zaliczki otrzymane na poczet dostaw	6 985	5 534
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	2 426	805
Pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe, w tym:	21 809	11 546
rozliczenia z tytułu premii	8 347	5 522
rozliczenia z tytułu zaległych urlopów	300	600
rozliczenia z tytułu nie zafakturowanych kosztów	1 563	2 138
rozliczenia dotacji do środków trwałych	1 051	9
pozostałe zobowiązania	10 548	3 277
	<u>122 820</u>	<u>56 462</u>
w tym:		
część długoterminowa	713	136
część krótkoterminowa	122 107	56 326
	<u>122 820</u>	<u>56 462</u>

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 7 do 90 dni. Zobowiązania długoterminowe obejmują kaucje zatrzymane przez Grupę kontrahentom wykonującym usługi podwykonawstwa. Grupa nie jest uzależniona od wąskiego grona dostawców.

Zobowiązania długoterminowe obejmują kaucje zatrzymane przez Grupę kontrahentom wykonującym usługi podwykonawstwa w wysokości 713 tys. PLN.

Największą pozycję pozostałych zobowiązań krótkoterminowych stanowi kwota 10.000 tys. PLN wynikająca z umowy nabycia udziałów w spółce BEM Brudniccy Sp. z o.o. w wyniku której Mercor SA będzie zobowiązany do wypłaty premii dla sprzedających udziały jeśli spółka ta osiągnie za 2008 rok założony w umowie poziom zysku netto.

NOTA 25
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

Pozostałe zobowiązania finansowe obejmują zobowiązania z tytułu leasingu finansowego. Szczegółowe informacje na temat tych zobowiązań zostały zaprezentowane poniżej.

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Wartość zobowiązań z tytułu leasingu finansowego wymagalnych w ciągu:		
- jednego roku	2 761	2 314
- dwóch do pięciu lat	2 819	2 053
- powyżej 5 lat	-	-
	<u>5 580</u>	<u>4 367</u>
Przyszłe koszty odsetkowe (-)	(349)	(418)
	<u>5 231</u>	<u>3 949</u>
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań		
w tym:		
Kwoty wymagane w ciągu kolejnych 12 m-cy (ujęte w zobowiązaniach krótkoterminowych)	<u>2 561</u>	<u>2 165</u>
Kwoty wymagane w okresie po 12 miesiącach w ciągu:	<u>2 670</u>	<u>1 784</u>
- dwóch do pięciu lat	2 670	1 784
- powyżej 5 lat	-	-

W ramach umów leasingu finansowego Grupa użytkuje środki transportu (samochody osobowe oraz wózki widłowe) oraz maszyny i urządzenia. Głównymi urządzeniami leasingowanymi w ramach tych umów są sprężarki, gietarki, prasy, wykrawarki, malarnie proszkowe oraz centrum obróbcze.

Okres trwania leasingu obejmuje okres od 36 do 48 m-cy. Opłaty wstępne w większości umów ustalone zostały na 10% wartości początkowej przedmiotu leasingu. Większość umów zawiera klauzule nabycia przedmiotu leasingu za cenę ustaloną w ramach umowy, która waha się od 1% do 25% wartości początkowej przedmiotu leasingu.

Umowy nie przewidują możliwości automatycznego przekazywania przedmiotu leasingu innym leasingobiorcom. Niektóre z umów przewidują możliwość subleasingu, który jednak wymaga zgody Leasingodawcy. W okresie objętym historycznymi skonsolidowanymi informacjami finansowymi Grupa nie była stroną umów subleasingowych.

NOTA 26**POŁĄCZENIE JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH**

W dniu 20 lutego 2008 roku Mercor SA nabyła 100% udziałów spółki Teresa Catalunya SL z siedzibą w Madrycie (Hiszpania) uprawniających do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników. Tecresa Catalunya SL posiada udziały stanowiące 100% kapitału zakładowego uprawniające do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników Tecresa Proteccion Pasiva SLU z siedzibą w Madrycie (Hiszpania).

Przejęcie zostało rozliczone zgodnie z zasadami zawartymi w MSSF 3 "Połączenia jednostek gospodarczych".

W wyniku połączenia grupa nabyła następujące aktywa netto:

Aktywa trwałe

Pozostałe wartości niematerialne	420
Rzeczowe aktywa trwałe	6 432
Aktywa finansowe	514
	7 366

Aktywa obrotowe

Zapasy	2 379
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	61 598
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	41
	64 018

Zobowiązanie długoterminowe

Długoterminowe pożyczki i kredyty	2 165
Rezerwy na zobowiązania	114
	2 280

Zobowiązania krótkoterminowe

Krótkoterminowe pożyczki i kredyty	968
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	37 520
	38 488

Zidentyfikowane aktywa netto

	30 616
--	---------------

Cena nabycia	127 800
--------------	---------

Środki pieniężne wypłacone	(127 800)
Środki pieniężne przejęte w ramach połączenia	41

Wydatki na nabycie wykazane w rachunku przepływów pieniężnych (po pomniejszeniu o środki pieniężne nabyte w ramach połączenia)	127 759
--	---------

W dniu 21 lipca 2008 roku Mercor SA nabyła 100% udziałów spółki BEM Brudniccy Sp. z o.o. z siedzibą w Mirosławiu koło Płocka uprawniających do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników.

W wyniku połączenia grupa nabyła następujące aktywa netto:

Aktywa trwałe

Pozostałe wartości niematerialne	189
Rzeczowe aktywa trwałe	16 290
Aktywa finansowe	1 433
	<u>17 912</u>

Aktywa obrotowe

Zapasy	6 954
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	22 861
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	140
	<u>29 955</u>

Zobowiązanie długoterminowe

Długoterminowe pożyczki i kredyty	6 189
Rezerwa na podatek odroczony	597
Rezerwy na zobowiązania	283
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-
Zobowiązanie z tytułu leasingu	1 489
	<u>8 558</u>

Zobowiązania krótkoterminowe

Krótkoterminowe pożyczki i kredyty	4 154
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	20 299
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	51
Rezerwy na zobowiązania	805
Zobowiązanie z tytułu leasingu	965
	<u>26 274</u>

Zidentyfikowane aktywa netto

	<u>13 035</u>
--	---------------

Cena nabycia	137 341
--------------	---------

Środki pieniężne wypłacone	(127 291)
----------------------------	-----------

Środki pieniężne przejęte w ramach połączenia	140
---	-----

Wydatki na nabycie wykazane w rachunku przepływów pieniężnych (po pomniejszeniu o środki pieniężne nabyte w ramach połączenia)	127 151
--	---------

W 2007 roku nie wystąpiło połączenie jednostek gospodarczych.

NOTA 27
NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Należności warunkowe

W okresach objętych skonsolidowanymi historycznymi informacjami finansowymi Grupa nie posiadała istotnych należności warunkowych.

Zobowiązania warunkowe

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
<i>Na rzecz jednostek powiązanych:</i>	14 146	9 643
w tym:		
- gwarancja spłaty kredytu dla MMS Sp. z o.o.	375	375
- gwarancja/poręczenie spłaty kredytu dla Hasil A.S.	13 781	9 268
<i>Na rzecz jednostek pozostałych:</i>	263 528	81 831
1. Wystawione weksle zabezpieczające:		
- kredyty bankowe	73 231	32 900
- zobowiązania leasingowe	10 774	10 511
- gwarancje dobrego wykonania kontraktu	2 192	-
- otrzymane dotacje państwowe	1 220	-
- zobowiązania z tytułu dostaw	420	420
2. Zabezpieczenia kredytów bankowych, w tym:		
- hipoteki ustanowione na nieruchomościach	36 140	14 000
- zastaw rejestrowy na środkach trwałych	19 295	-
- zastaw rejestrowy na zapasach	25 092	9 000
- cesje należności z tytułu sprzedaży	95 098	15 000
3. Otwarte akredytywy	106	413
	277 684	91 887

Szczegółowe zabezpieczenia poszczególnych kredytów bankowych i pożyczek zostały ujawnione w Nocie 22.

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca

W 2006 roku Grupa rozpoczęła leasing zakładu produkcyjnego Belotin (Czechy). Zgodnie z umową leasing tej nieruchomości zawarty został na okres dwóch lat. Przychody z tytułu czynszu wynoszą rocznie około 245 tys. PLN. Na dzień 31 grudnia 2007 roku należności z tytułu rat leasingowych wyniosły 25 tys. PLN i w całości są wymagalne w ciągu 12 m-cy.

Grupa jako leasingodawca operacyjny nie jest stroną innych istotnych umów. Charakter zawieranych umów sprawia, że Grupa w zakresie w jakim jest leasingodawcą leasingu operacyjnego, nie posiada umów o charakterze nieodwołalnym, za wyjątkiem leasingu zakładu produkcyjnego Belotin.

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, Grupa jako leasingobiorca operacyjny była stroną umów przedmiotem których były:

- hale produkcyjne i powierzchnie magazynowe,
- powierzchnia biurowa,
- lokale mieszkalne, oraz
- wieczyste użytkowanie gruntów.

Charakter zawieranych umów, sprawia, że Grupa w zakresie w jakim jest leasingobiorcą leasingu operacyjnego, nie posiada umów o charakterze nieodwołalnym.

W zakresie leasingu gruntów jednostka dominująca użytkuje na zasadach leasingu operacyjnego grunty, tzw. prawo wieczystego użytkowania. Opłaty za użytkowanie określane są administracyjnie jako 3% wartości gruntu będącego przedmiotem leasingu. Okresowo opłaty te podlegają waloryzacji na bazie wartości rynkowej gruntu. Opłaty za w/w leasing gruntów wynoszą rocznie 10 tys. PLN. Grupa nie posiada informacji o wartości godziwej w/w gruntów na poszczególne dni bilansowe objęte historycznymi skonsolidowanymi informacjami finansowymi. Ostatni szacunek wartości godziwej został przeprowadzony przez jednostkę dominującą na dzień 1 stycznia 2002 roku opiewał na 558 tys. złotych.

W dniu 16 stycznia 2009 roku Spółka zbyła zabudowaną nieruchomość położoną w Cieplewie, gmina Pruszcz Gdański, gdzie zlokalizowany jest Zakład Produkcji Systemów Oddymiania, a następnie zawarła umowę leasingu i dzierżawy powyższej nieruchomości. Umowa dzierżawy i umowa leasingu została zawarta do 31.01.2024 roku. W okresie trwania umowy Spółka będzie zobowiązana do uiszczania miesięcznych rat czynszu dzierżawnego z tytułu używania gruntu oraz rat okresowych z tytułu używania budynków i budowli. Zgodnie z zapisami umowy, po okresie jej obowiązywania, Spółka ma prawo nabyć nieruchomość, a leasingodawca zobowiązał się do jej sprzedaży, w przypadku, gdy Spółka będzie chciała skorzystać z tego prawa.

NOTA 28 INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

Identyfikacja podmiotów powiązanych

Podmiotami powiązanymi są:

1. Podmioty w których jednostka dominująca posiada udziały kapitałowe:

- MMS Sp. z o.o. – jednostka zależna – MERCOR SA posiada 67% udziałów w jej kapitale podstawowym,
- Grupa kapitałowa Hasil A.S. - od dnia 30 czerwca 2005 roku stowarzyszona z jednostką dominującą (50% udziałów), zaś od dnia 29 grudnia 2006 roku – zależna od jednostki dominującej (100%),
- Mercor Ukraina Sp. z o.o. – jednostka zależna – MERCOR SA posiada 55% udziałów w kapitale podstawowym,
- Mercor Fire Protection Systems s.r.l. - jednostka zależna - MERCOR SA posiada 100% udziału w kapitale podstawowym,
- Grupa kapitałowa Tecresa Catalunya S.L. – jednostka zależna – MERCOR SA posiada 100% udziału w kapitale podstawowym,
- BEM Brudniccy Sp. z o.o. – jednostka zależna – MERCOR SA posiada 100% udziału w kapitale podstawowym.

2. Znaczący akcjonariusze jednostki dominującej

<u>Akcjonariusz</u>	<u>Ilość akcji</u>	<u>%</u>
Krzysztof Krempeć	3 700 000	23,63%
European Fire Systems Holding S.A.R.L	2 327 272	14,86%
Marian Popinigis ⁽¹⁾	2 277 606	14,55%
Ewa, Jan, Mariusz, Paweł Brudniccy	1 563 503	9,98%
ING Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA ⁽²⁾	1 474 332	9,42%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny ⁽³⁾	838 698	5,36%

⁽¹⁾ dane z dnia pierwszego notowania akcji Spółki na Giełdzie Papierów Wartościowych, tj. 19.07.2007 roku

⁽²⁾ zgodnie z zawiadomieniem otrzymanym w dniu 07.03.2008 roku

⁽³⁾ zgodnie z zawiadomieniem otrzymanym w dniu 25.04.2008 roku

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu byli:

<u>Akcjonariusz</u>	<u>Ilość akcji</u>	<u>%</u>
Krzysztof Krempeć	3 700 000	23,63%
European Fire Systems Holding S.A.R.L	2 327 272	14,86%
Marian Popinigis ⁽¹⁾	2 277 606	14,55%
Ewa, Jan, Mariusz, Paweł Brudniccy	1 805 853	11,53%
ING Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA ⁽²⁾	1 556 970	9,94%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny ⁽³⁾	838 698	5,36%

⁽¹⁾ dane z dnia pierwszego notowania akcji Spółki na Giełdzie Papierów Wartościowych, tj. 19.07.2007 roku

⁽²⁾ zgodnie z zawiadomieniem otrzymanym w dniu 13.03.2009 roku

⁽³⁾ zgodnie z zawiadomieniem otrzymanym w dniu 25.04.2008 roku

3. Inne podmioty

Innymi podmiotami powiązаныmi Grupy są: członkowie organów zarządzających i nadzorczych jednostki dominującej (łącznie z dyrektorami), łącznie z członkami w/w organów pełniącymi funkcje w spółkach grupy kapitałowej, oraz osoby będące bliskimi członkami rodziny tych osób (tzn. partner życiowy i dzieci, dzieci partnera życiowego oraz osoby pozostające na utrzymaniu osoby lub jej partnera życiowego) oraz inne podmioty gospodarcze w których członkowie zarządu podmiotu dominującego pełnią funkcje zarządcze lub są ich udziałowcami.

Spółka nie posiada programów świadczeń po okresie zatrudnienia skierowanych do pracowników jednostki lub innego podmiotu powiązanego z Grupą.

Transakcje z podmiotami w których jednostka dominująca posiada udziały kapitałowe

Sprzedaż na rzecz oraz zakupy od podmiotów powiązanych dokonywane są według normalnych cen rynkowych. Zaległe zobowiązania i należności na koniec roku obrotowego nie są zabezpieczone, a ich rozliczenie odbywa się gotówkowo. Należności od podmiotów powiązanych nie są obejmowane żadnymi gwarancjami udzielonymi lub otrzymanymi.

W stosunku do podmiotów, w których Spółka posiada udziały kapitałowe w okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zakres wzajemnych transakcji obejmował:

- transakcje handlowe obejmujące kupno i sprzedaż wyrobów, materiałów, usług, oraz środków trwałych,
- udzielone poręczenia kredytów,
- udzielone pożyczki, oraz
- wypłaty dywidend.

Wartość i zakres transakcji handlowych przedstawia tabela poniżej:

<u>Podmiot powiązany</u>	<u>Rok</u>	<u>Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych</u> PLN'000	<u>Zakupy od podmiotów powiązanych</u> PLN'000	<u>Należności od podmiotów powiązanych</u> PLN'000	<u>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</u> PLN'000	<u>Sprzedaż środków trwałych</u> PLN'000
MMS Sp. z o.o.	2008	3 352	59	971	39	-
	2007	2 905	29	880	1	-
Hasil A.S.	2008	7 646	475	1 564	2	-
	2007	7 401	1 384	2 932	293	-
Hasil Sp. z o.o.	2008	583	3	260	-	-
	2007	568	2	387	-	-
Hasil SRO	2008	3 723	9	1 460	3	-
	2007	2 091	46	1 508	-	-
Tecresa Proteccion Pasiva	2008	353	29	52	5	-
	2007	85	-	85	-	-
TOB Mercor Ukraina	2008	4 246	-	2 298	-	-
	2007	4 080	1	609	-	-
BEM Brudniccy Sp. z o.o.	2008	3 218	378	2 385	459	170
	2007	266	-	-	-	-
Mercor Fire Protection Systems Srl	2008	3 476	-	2 498	-	-
	2007	1 951	2	1 109	-	-
	2008	26 597	953	11 488	508	-
	2007	19 347	1 464	7 510	294	-

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Spółka posiada udzieloną na rzecz MMS Sp. z o.o. gwarancję spłaty kredytu w wysokości 375 tys. PLN, udzieloną gwarancję korporacyjną na rzecz Hasil A.S. w kwocie 68.000 tys. CZK oraz poręczenie spłaty kredytu na rzecz Hasil A.S. w kwocie 20.000 tys. CZK.

Wzajemne transakcje oraz rozrachunki pomiędzy w/w podmiotami objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym na poszczególne dni bilansowe zostały objęte wyłączeniami konsolidacyjnymi.

Transakcje z akcjonariuszami jednostki dominującej

W stosunku do akcjonariuszy jednostki dominującej, w okresach objętych niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zakres wzajemnych transakcji obejmował transakcje handlowe zawarte pomiędzy jednostką dominującą a członkami zarządu (będącymi akcjonariuszami jednostki dominującej) i członkami ich rodzin. Wartość i zakres transakcji handlowych przedstawia tabela poniżej:

<u>Podmiot powiązany</u>	<u>Rok</u>	<u>Sprzedż na rzecz podmiotów powiązanych</u>	<u>Zakupy od podmiotów powiązanych</u>	<u>Należności od podmiotów powiązanych</u>	<u>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</u>	<u>Sprzedż środków trwałych</u>
Popinigis Marian i Danuta	2008	5	-	-	-	-
	2007	2	-	-	-	-
Krempeć Krzysztof i Magdalena	2008	8	-	2	-	-
	2007	7	-	1 830	-	1 500
	2008	13	-	2	-	-
	2007	9	-	1 830	-	1 500

Transakcje przedstawione powyżej obejmowały najem powierzchni biurowych, sprzedaż materiałów i wyrobów oraz refaktury poniesionych kosztów.

Transakcje z innymi podmiotami**Transakcje handlowe**

Transakcje z innymi podmiotami obejmowały transakcje pomiędzy jednostką dominującą a Ambient – System Sp. z o.o. w której dwóch z członków zarządu jednostki dominującej posiada 50% udziałów. Wartość i zakres transakcji handlowych przedstawia tabela poniżej:

<u>Podmiot powiązany</u>	<u>Rok</u>	<u>Sprzedż na rzecz podmiotów powiązanych</u>	<u>Zakupy od podmiotów powiązanych</u>	<u>Należności od podmiotów powiązanych</u>	<u>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</u>	<u>Sprzedż środków trwałych</u>
Ambient System Sp. z o.o.	2008	15	-	-	-	-
	2007	14	10	1	-	-

Transakcje przedstawione powyżej obejmowały sprzedaż i zakup materiałów, wyrobów i usług oraz najem i dzierżawę.

Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej

Wynagrodzenia kadry kierowniczej obejmuje wynagrodzenia członków Zarządu, Rady Nadzorczej oraz Dyrektorów jednostki dominującej. Wynagrodzenia wypłacone tej grupie kadry w podziale na podstawowe rodzaje świadczeń prezentuje tabela poniżej:

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	5 295	1 917
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Dywidendy i premie z zysku	1 506	627
Świadczenia w formie akcji własnych	-	-
	<u>6 801</u>	<u>2 544</u>

W 2007 roku w wyniku podziału zysku za rok 2006, Spółka wypłaciła z zysku premię dla członków zarządu będących jednocześnie akcjonariuszami podmiotu dominującego w wysokości 627 tys. PLN. W 2008 roku kwota wypłaty premii z zysku dla członków zarządu i byłych członków zarządu będących jednocześnie akcjonariuszami Spółki wyniosła 1.506 tys. PLN. Premie dla zarządu za rok 2008 wypłacane są w ciężar funduszu płac.

Łączne krótkoterminowe świadczenia pracownicze przedstawione powyżej, dotyczą wynagrodzenia z tytułu stosunku pracy i pełnionych funkcji i obejmują:

	<u>Koniec</u> <u>okresu</u> <u>31/12/2008</u>
Zarząd	2 014
- Krzysztof Krempeć	811
- Marian Popinigis	75
- Grzegorz Lisewski	1 128
Rada Nadzorcza	86
- Lucjan Myrda	30
- Wojciech Górski	11
- Jakub Ryzenko	6
- Tomasz Rutowski	13
- Tomasz Nagulewicz	8
- Jan Brudnicki	6
- Błażej Żmijewski	12
Dyrektorzy	3 195
	<u>5 295</u>

NOTA 29**INSTRUMENTY FINANSOWE – ZARZĄDZANIE RYZYKIEM**

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa należą kredyty bankowe i pożyczki (Nota 22), umowy leasingu finansowego (Nota 25), środki pieniężne i lokaty oraz inwestycje w obligacje (Noty 15 oraz 20). Głównym celem tych instrumentów jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy oraz doraźne inwestowanie nadwyżek płynnych środków pieniężnych. Grupa posiada także inne instrumenty finansowe, do których należą należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług (Noty 18 oraz 24), które jednak powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Główne ryzyka wynikające z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe oraz kredytowe.

Ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych wiąże się przede wszystkim z długoterminowymi zobowiązaniami, które obejmują kredyty i pożyczki oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego. Charakter zobowiązań leasingowych powoduje, że ich całe saldo można traktować jako zobowiązanie o oprocentowaniu stałym. W związku z tym w zakresie tych instrumentów Grupa nie jest narażona bezpośrednio na ryzyko związane ze zmianą stóp procentowych.

Kredyty oprocentowane są według zmiennych stóp procentowych lokalnych rynków międzybankowych. W związku z tym Grupa jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych. W zakresie ryzyka stóp procentowych Grupa nie wykorzystuje żadnych instrumentów zabezpieczających.

W zakresie ryzyka walutowego, Grupa narażona jest na ten typ ryzyka poprzez zawierane transakcje sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta funkcjonalna. Grupa nie prowadzi działalności inwestycyjnej która narażona byłaby na ryzyko walutowe. W zakresie ryzyka walutowego w okresie objętym sprawozdaniem finansowym Grupa stosowała zabezpieczenia poprzez zawieranie transakcji terminowych typu forward. Różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej ujmowane są jako odpowiednio koszty i przychody finansowe. Spółka systematycznie monitoruje ryzyko walutowe zarówno pozycji bilansowych jak i pozabilansowych.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym ryzyko kredytowe ograniczane było przez Grupę poprzez zawieranie transakcji z podmiotami o dobrej zdolności kredytowej, z którymi współpraca poprzedzona jest wewnętrznymi procedurami wstępnej weryfikacji. Ponadto poprzez bieżące monitorowanie stanów należności, narażenie Grupy na znaczące ryzyko nieściągalności należności nie jest istotne a maksymalna ekspozycja ryzyka równa jest utworzonym na poszczególne dni bilansowe odpisom aktualizującym stan należności handlowych. W odniesieniu do innych aktywów finansowych, w tym środków pieniężnych, lokat oraz inwestycji w inne aktywa finansowe, ryzyko Grupy wiąże się bezpośrednio z niemożnością dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja tego ryzyka równa jest wartości bilansowej danego instrumentu.

Wartość godziwa poszczególnych instrumentów finansowych nie odbiega od wartości księgowych wykazanych w sprawozdaniu finansowym.

Kategorie aktywów finansowych (wartości bilansowe)

	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2007</u>
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwej przez wynik finansowy	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Aktywa finansowe (inwestycje) utrzymywane do terminu wymagalności	64	64
Pożyczki i należności	201 105	108 713
Wartość dodatnia instrumentów pochodnych	8	94
Zobowiązania finansowe w wartościach godziwej przez wynik finansowy	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	306 612	85 456
Wartość ujemna instrumentów pochodnych	889	12

Zyski i straty netto dotyczące aktywów i zobowiązań finansowych

	<u>Za okres</u> <u>01/01-31/12/2008</u>
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwej przez wynik finansowy	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-
Aktywa finansowe (inwestycje) utrzymywane do terminu wymagalności	-
Pożyczki i należności	(2 556)
- zarachowane odsetki od lokat	640
- zarachowane odsetki od nieterminowych płatności	145
- odpisy aktualizujące należności	(4 439)
- odsetki od pożyczek	-
- odsetki od kaucji gwarancyjnych	314
- różnice kursowe z tytułu pożyczek i należności	784
Wartość dodatnia instrumentów pochodnych	8
Zobowiązania finansowe w wartościach godziwej przez wynik finansowy	-
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	417
Wartość ujemna instrumentów pochodnych	(889)
Razem	(3 020)

Ocena ryzyka walutowego i stóp procentowych

W tabeli poniżej zaprezentowano analizę wpływu zmian stóp procentowych oraz zmiany kursu walut obcych na rachunek zysków i strat oraz kapitał własny (kapitał z aktualizacji wyceny). Analiza dotyczy finansowych składników bilansu Grupy.

Uwagi dotyczące metodologii oraz założeń

Grupa posiada aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych.

Dotychczasowe, historyczne zmiany oraz przewidywania i prognozy płynące z rynku wskazują na realną możliwość wahania kursu PLN względem walut obcych o +/-5%, a także o zmianę stóp procentowych o +/-50 pb. (przy czym w obecnych warunkach Zarząd ocenia, iż bardziej prawdopodobne są spadki stóp).

	Wartość bilansowa	Ryzyko stóp procentowych		Ryzyko kursu walutowego			
		+/-50 pb SP PLN/EUR		+5% (umocnienie PLN)		-5% (osłabienie PLN)	
		Wpływ na wynik	Wpływ na wynik	Wpływ na wynik	Zmiany w kapitale własnym	Wpływ na wynik	Zmiany w kapitale własnym
Aktywa finansowe							
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	10 570	53	(53)	(62)	-	62	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	185 914	-	-	(809)	-	809	-
Transakcje walutowe typu forward	8	-	-	(13)	-	13	-
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	-	53	(53)	(884)	-	884	-
Podatek (19%)	-	(10)	10	168	-	(168)	-
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	-	43	(43)	(716)	-	716	-
Zobowiązania finansowe							
Kredyty i pożyczki	188 611	(943)	943	13	-	(13)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	112 770	-	-	306	-	(306)	-
Transakcje walutowe typu forward	889	-	-	530	-	(530)	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	-	(943)	943	849	-	(849)	-
Podatek (19%)	-	179	(179)	(161)	-	161	-
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	-	(764)	764	688	-	(688)	-
Razem	-	(721)	721	(28)	-	28	-

Ryzyko zmiany stopy procentowej

Na dzień 31 grudnia 2008 r. zysk netto Grupy byłby o 721 tys. PLN niższy w przypadku gdyby stopy procentowe w PLN oraz EUR były wyższe o 50 punktów bazowych, przy założeniu wszystkich pozostałych parametrów bez zmian. Wynik taki jest rezultatem wysokich zobowiązań z tytułu kredytów bankowych. Gdyby stopy procentowe spadły, a wszystkie inne czynniki pozostały niezmienione, wynik netto byłby o 721 tys. PLN wyższy.

Ryzyko zmiany kursu walutowego

Na dzień 31 grudnia 2008 r. zysk netto Grupy byłby o 28 tys. PLN niższy, gdyby złotówka umocniła się o 5% względem walut obcych (głównie EUR), a pozostałe czynniki nie uległy jakimkolwiek zmianom.

Zarządzanie ryzykiem walutowym

Grupa zawiera transakcje denominowane w walutach obcych, których udział w całości przychodów ze sprzedaży systematycznie ulega zwiększeniu. Transakcje te są narażone na ryzyko wahań kursów walut, w związku z czym Grupa prowadzi aktywną politykę zabezpieczania transakcji narażonych na to ryzyko poprzez zawieranie transakcji terminowych typu forward. Wielkość zawieranych transakcji forward jest proporcjonalna do otwartej pozycji walutowej.

Wartość zawartych transakcji terminowych na dzień bilansowy przedstawia się następująco:

	Aktywa		Zobowiązania	
	<u>Koniec</u>	<u>Koniec</u>	<u>Koniec</u>	<u>Koniec</u>
	<u>okresu</u>	<u>okresu</u>	<u>okresu</u>	<u>okresu</u>
	<u>31/12/2008</u>	<u>31/12/2007</u>	<u>31/12/2008</u>	<u>31/12/2007</u>
EUR	-	1 810	2 787	-
USD	-	-	-	98
CHF	93	-	-	-
GBP	-	-	22	-
CZK	-	-	-	-

Płynność instrumentów walutowych

W poniższej tabeli zaprezentowano niezdyskontowane wpływy i wypływy z instrumentów pochodnych rozliczanych w kolejnych okresach.

Przedstawione wartości prezentowane są wg kursów terminowych posiadanych na dzień bilansowy kontraktów forward, które są jedynymi posiadanymi przez Grupę pochodnymi instrumentami walutowymi.

				<u>Poniżej 1 miesiąca</u>	<u>1-3 miesiące</u>	<u>Od 3-miesięcy do</u>
						<u>1 roku</u>
Zapadalność	walutowych	transakcji	forward			
(wpływy)				252	-	-
Zapadalność	walutowych	transakcji	forward			
(wypływy)				1 990	4 131	1 658

NOTA 30
ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

W dniu 16 stycznia 2009 roku Spółka zbyła zabudowaną nieruchomość położoną w Cieplewie, gmina Pruszcz Gdański, gdzie zlokalizowany jest Zakład Produkcji Systemów Oddymiania, a następnie zawarła umowę leasingu i dzierżawy powyższej nieruchomości. Umowa dzierżawy i umowa leasingu została zawarta do 31.01.2024 roku. W okresie trwania umowy Spółka będzie zobowiązana do uiszczania miesięcznych rat czynszu dzierżawnego z tytułu używania gruntu oraz rat okresowych z tytułu używania budynków i budowli. Zgodnie z zapisami umowy, po okresie jej obowiązywania, Spółka ma prawo nabyć nieruchomość, a leasingodawca zobowiązał się do jej sprzedaży.

Cena sprzedaży nieruchomości wyniosła 21.000 tys. PLN, wartość netto sprzedanych składników majątku wyniosła 11.561 tys. PLN.

W dniu 31 marca 2009 roku Mercor SA nabyła od swojej jednostki zależnej 100% udziałów w spółce Hasil Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością za kwotę 37.954 tys. CZK. Zakup ten ma na celu uporządkowanie struktury Grupy Kapitałowej.

Poza wyżej opisanymi, w okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, nie wystąpiły inne istotne zdarzenia po dacie bilansu.

NOTA 31
RÓŻNICE W STOSUNKU DO WCZEŚNIEJ OPUBLIKOWANYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie wystąpiły różnice w stosunku do wcześniej opublikowanych sprawozdań.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera:

1. skonsolidowany rachunek zysków i strat na str. 3
2. skonsolidowany bilans od str. 4 do str. 5
3. skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym na str. 6
4. skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych na str. 7
5. noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego od str. 8 do str. 62

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zaakceptowane przez Zarząd Grupy Kapitałowej dnia 31 marca 2009 roku.

Zarząd Podmiotu Dominującego
MERCOR SA

Gdańsk, 31 marca 2009 roku